

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Hodnocení systému investičních pobídek v České republice

Appraisal of system of investment incentives in the Czech Republic

Helena Hejčmanová

Plzeň 2012

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Helena HEJCMANOVÁ**
Osobní číslo: **K09B0053P**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Hodnocení systému investičních pobídek v České Republice**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Zhodnoťte, jakým způsobem přistupuje ekonomická teorie k investičním pobídkám.
2. Popište konkrétní podobu investičních pobídek v České republice na základě zákona č.72/2000 Sb. o investičních pobídkách.
3. Analyzujte vybranou investiční pobídku na příkladu konkrétní firmy.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- **HAZLITT, H.** *Ekonomie v jedné lekci*. Praha: MegaPrint, 1999. ISBN 80-86851-18-4
- **NOVÝ, M.** *Liberální a intervencionistický přístup k podpoře přímých zahraničních investic. Sborník konference REGIO 2003*. Cheb: MIM Consulting, 2003. ISBN 20040727
- **SLANÝ, A.; ŽÁK, M.** *Hospodářská politika*. Praha: C. H. Beck, 1999. ISBN 80-7179-237-3
- **SRHOLEC, M.** *Přímé zahraniční investice v České republice*. Praha: Linde, 2004. ISBN 80-86131-52-1
- *Zákon o investičních pobídkách č. 72/2000 Sb.*

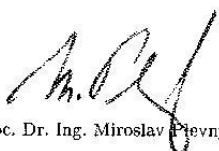
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. et Ing. Miloš Nový

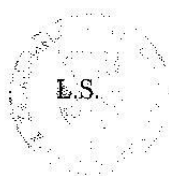
Katedra ekonomie a kvantitativních metod

Datum zadání bakalářské práce: **30. listopadu 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **4. května 2012**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilla Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 30. listopadu 2011

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Hodnocení systému investičních pobídek v České republice

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 4. května 2012

.....

podpis autora

Ráda bych zde poděkovala Ing. et Ing. Miloši Novému za vstřícný přístup a věcné připomínky a rady, kterými mi přispěl k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	7
1 Investiční pobídky a ekonomická teorie	9
1.1 Úvod do problematiky investičních pobídek	9
1.2 Liberální a intervencionistická koncepce státní podpory podnikání.....	12
1.3 Investiční pobídky pro přímé zahraniční investice	13
1.3.1 Vývoj přímých zahraničních investic	13
1.3.2 Vliv investičních pobídek na rozhodování investorů	15
1.4 Investiční pobídky v zahraničí	18
2 Právní rámec investičních pobídek.....	20
2.1 Předzákonný režim.....	21
2.2 Zákonný režim	22
2.3 Sleva na dani z příjmu podle zvláštního právního předpisu	27
2.4 Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest	28
2.4.1 Investiční projekty CzechInvestu.....	31
3 Analýza získání investiční pobídky společnosti GEA Bock Czech s.r.o.....	34
3.1 Investiční prostředí Plzeňského kraje.....	34
3.2 Představení společnosti GEA Bock Czech s.r.o.....	36
3.3 Analýza investiční pobídky společnosti GEA Bock Czech s.r.o.	37
3.3.1 Splnění všeobecných podmínek.....	37
3.3.2 Výběr investiční pobídky.....	38
3.3.3 Proces žádání a schvalování investiční pobídky.....	39
3.3.4 Závěr analýzy.....	40
4 Vlastní zhodnocení systému investičních pobídek v ČR.....	41
5 Závěr	46

6	Seznam tabulek a obrázků	48
7	Seznam použitých symbolů a zkratek.....	49
8	Seznam použité literatury	50
9	Seznam příloh	54

Úvod

Investiční pobídky jsou jednou z forem veřejné, potažmo státní podpory pro ekonomiku. Pro zvýšení konkurenceschopnosti českého průmyslu zavedla v roce 1998 vláda České republiky systém investičních pobídek pro domácí a zahraniční investory zákonem č. 72/2000 Sb.. Od té doby prošel daný zákon několika novelizacemi, naposledy v září roku 2011. Názory ekonomů na efektivnost investičních pobídek nejsou jednotné. Je to problematika, kde se střetává ekonomická teorie s praxí, která je bezpodmínečně ovlivněná politickým rozhodnutím. Těžko se nalézá kompromis mezi dopadem rozhodnutí na ekonomickou situaci státu a přízní voličů. Důsledkem investičních podmínek by mělo být zvýhodnění dané lokality (státu) pro investory, a tím přinést pozitivní externality. Zde již může nastat diskuze o tom, zda dopady jsou pozitivní či negativní.

Cílem mé bakalářské práce je zhodnocení systému investičních pobídek v České republice, konkrétně se zaměřím na slevu na dani z příjmu právnických osob. Toto téma jsem si zvolila z několika důvodů. Jeden z nich je můj zájem o hospodářskou politiku obecně. Druhým důvodem je, abych zjistila, jestli zásah státu do tržního koloběhu je opodstatněný a naplnil plánované cíle.

První kapitola bude obsahovat přístup ekonomické teorie k investičním pobídkám. Jaký vliv mají investiční pobídky na přímé zahraniční investice plynoucí do ČR a jaké důvody vedou investory k výběru lokality pro investici. Uvedu jaké investiční pobídky jsou poskytovány v jiných evropských státech.

V druhé kapitole budou vysvětleny základní pojmy, souvislosti a postupy o investičních pobídkách dle zákona o investičních pobídkách č.72/2000 Sb., zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., vše ve znění pozdějších předpisů. Ve výkladu zákona se budu orientovat na konkrétní zaměření – slevu na dani právnických osob. Dále se budu zabývat fungováním a prací státní Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest . Budou rozvedeny jeho hlavní úkoly a náplň poskytovaných služeb, kde jedná jako prostředník mezi státem a investorem. Podkladové materiály pochází přímo od agentury.

Ve třetí kapitole bude analyzován proces uvedení investiční pobídky do praxe, konkrétně slevy na dani z příjmů právnických osob u společnosti GEA Bock Czech s.r.o. se sídlem v Ostrově u Stříbra, D5 Logistic Park. Bude zde nastíněn celkový postup, který musela firma absolvovat, aby pobídku získala a celkový výsledek.

Čtvrtá kapitola přinese můj vlastní názor na používaný systém. Zhodnotím dopady, klady a zápory investičních pobídek v ČR. Rozhodnu, zda-li jsou investiční pobídky využívány efektivně a jsou pro trh přínosem.

1 Investiční pobídky a ekonomická teorie

1.1 Úvod do problematiky investičních pobídek

Investiční pobídky jsou již po několik let velice diskutované téma odborné veřejnosti i na politické scéně. Staly se nepostradatelným hospodářským opatřením ve všech zemích bez rozdílu ekonomické vyspělosti. „Populárním vládním opatřením se staly proto, že umožňují vládám zdůraznit „jejich přidanou hodnotu“ na ekonomickém růstu země, poklesu nezaměstnanosti díky růstu počtu nových pracovních míst či ozdravení veřejných financí díky přístůstku plateb sociálního a důchodového pojištění a poklesu objemu vyplacených podpor v nezaměstnanosti.“ (Schwarz, 2007, s. 3). Můžeme tedy říci, že **investiční pobídky** vytvářejí dojem, že podporou vybraných ekonomických subjektů vláda zvyšuje konkurenceschopnost země, a tím vzniká vhodné prostředí pro podnikatelskou činnost. Ovšem v literatuře najdeme shodu, že investiční pobídky nejsou hlavním faktorem pro rozhodnutí, zda – li bude investice umístěna do konkrétní země.

Hlavním cílem investičních pobídek by mělo být zvýhodnění ekonomicky slabých regionů, který se vyznačují vysokou nezaměstnaností, nízkou ekonomickou úrovní oproti ostatním regionům a velice nízkou životní úrovní obyvatelstva. Svou podstatou rozdělují investory na dvě skupiny. První jednájí dle standardních pravidel, druzí jsou zvýhodnění uplatněním investičních pobídek a již nemá vliv, jestli je pobídka provedená dotací či daňovou úlevou. „*Ekonomicky výhodné jsou tehdy, pokud překonávají existující tržní selhání. Na druhé straně je s udělováním pobídek spojeno riziko vládního selhání, kdy vláda deformací tržních podmínek vede investory k neefektivní alokaci zdrojů.*“ (Schwarz, 2007, s. 5). Z toho důvodu jsou investiční pobídky Evropskou unií odmítány, avšak tento státní zásah povoluje jako výjimku z obecného pravidla. Další důvod, proč je z principu EU proti investičním pobídkám, je jednotný trh. Členské státy již nemohou kompenzovat poskytované výhody v sousedním státu zvýšením dovozních cel v rámci společné celní politiky.

Existence investičních pobídek vyvolává dlouhodobě spory. Podporovatelé vidí jejich přínos v motivaci investorů přivádět své investice do ČR. Předpokládají, že tímto krokem se započne stabilní hospodářský růst. Zároveň poukazují na klady investičních pobídek ve zvýšení vzniku přímých a nepřímých pracovních míst, ve významném přenosu know-how a moderních technologií. Dále argumentují, že státu poskytnutím

investičních pobídek nevznikají žádné výrazné náklady v daňové oblasti, tak v oblasti podpory zaměstnanosti.

Naopak odpůrci vidí hlavně neopodstaněnou zátěž veřejných financí a zásah do stability hospodářské soutěže. Trvají na svém názoru, že stimuly pobídek jsou zbytečné, jelikož Česká republika je vyhledávaná investory pro svou relativně kvalifikovanou a levnou pracovní sílu. Velice silným argumentem proti pobídkám je systémové nastavení znevýhodňující české firmy, které za sebou nemají silný kapitál nadnárodních společností. Vhodnější podpora investic by se dala hledat ve snížení daňové zátěže, a především ve vytvoření stabilního, transparentního politického a makroekonomického prostředí.

V Analýze investičních pobídek v České republice z roku 2007 bylo shrnuto několik argumentů k investičním pobídkám. Zastánci investičních pobídek v nich vidí pozitiva, odpůrci výrazná negativa.

Teze o investičních pobídkách

1. Investiční pobídky jsou efektivním hospodářsko-politickým nástrojem vlády, který pomáhá eliminovat rozdíl mezi rozvinutými a zaostalými regiony v zemi.
2. Investiční pobídky vedou k snižování rozdílů v míře nezaměstnanosti v jednotlivých regionech prostřednictvím tvorby nových pracovních míst.
3. Tvorba nových pracovních míst pomocí investičních pobídek je efektivní .
4. Pomocí investičních pobídek se cíleně mění struktura nezaměstnaných.
5. V souvislosti s investičními pobídkami je často zdůrazňován význam tzv. efektů přelévání (spillover effects), ať už v rámci odvětví nebo mezi odvětvími.
6. Investiční pobídky vedou ke snižování daní.
7. Poradenské společnosti (patřící do takzvané „velké čtyřky“) ochotně produkují na objednávku vlád studie prokazující vliv na vývoj veřejných rozpočtů.
8. Investiční pobídky jsou tržně konformním nástrojem hospodářské politiky.

(Schwarz, 2007, s. 3)

Z předcházejících bodů vyplývá, že investiční pobídky jsou formou selektivní podpory, které ovlivňují tržní alokaci zdrojů – dochází k deformaci trhu.

Ucelený přehled hodnocení investičních pobídek z ekonomického hlediska dává několik významných zahraničních zpráv a studií. Ve velké míře pod hlavičkou UNCTAD¹ (United Nations Conference on Trade And Development), která je součástí světové organizace United Nations². V roce 2004 vydala zprávu *Incentives*³, kde hodnotí **investiční pobídky v rámci mezinárodního investování**. Dle studie byly investiční podpory v prvopočátku odůvodněny tak, že několik firem jako „vlajkové lodě“ měly signalizovat světu, že zde je vhodné podnikatelské prostředí, a tím inspirovat ostatní investory pro příchod. Dá se tedy říci, že investiční pobídky měly být určeny jen pro několik málo prvních firem z oboru. Zbytek měl přilákat jejich úspěch a rozhodnutí investovat v daném státě. Znamená to tedy, že nejvýznamější podnět pro nabízení investičních pobídek jsou externality spojené s přílivem přímých zahraničních investic. Výnosy a zisk firem bude přínosem pro celou společnost – roste životní úroveň. Dále mohou pomoci v rozšíření a zlepšení znalostí, zkušeností v podnikatelském prostředí. Jak bylo řečeno výše, hlavní důvod, proč vlády systém investičních pobídek zavádí je podle UNCTAD následující: „*Countries give incentives in order to benefit from FDI. This can be done by using incentives to influence firm behaviour with a view to achieving objectives related to development, or to correct for the failure of markets to capture wider benefits from externalities of production. Such externalities, which may be the result of economies of scale, the diffusion of knowledge or the upgrading of skills, may justify incentives to the point that the private returns equal the social returns.*“ (UNCTAD, 2004, s. 59).

Ekonomická teorie se ovšem neshoduje v obsahu definice investičních pobídek. Lze ji pojmut v širším slova smyslu či v užším. Například NAFTA⁴ a GATS⁵ se svou podstatou volného obchodu neschvaluje investiční pobídky ve svém užším významu – účelné přilákání investora. Uvádí pojmy „dotace“ a „motivace“, nikoliv „investiční pobídky“. Povoluje pouze velice specifické dotace a dbá na důslednou kontrolu poskytovaných dotací pro obchod.

Ze zprávy *Incentives* vyplývá několik bodů:

¹ Konference OSN o obchodu a rozvoji

² Organizace spojených národů

³ Investiční pobídky v rámci řešení problémů smluv mezinárodního investování

⁴ Severoamerická dohoda volného obchodu

⁵ Všeobecná dohoda o obchodu a službách v rámci Světové obchodní organizace

- velice častým jevem je přestěhování výroby do jiného státu, když poskytování investiční pobídky skončí,
- v extrému, nabídka pobídek může zahájit „nabídkovou válku“ kvůli získání PZI,
- pokud jsou investiční pobídky opakovaně využívány pro řešení tržního selhání, pouze reagují na oslabení místních komparativních výhod a selhání stejně není vyřešeno,
- investiční pobídky mohou zkreslovat reálné podnikatelské prostředí.

1.2 Liberální a intervencionistická koncepce státní podpory podnikání

Investiční pobídku můžeme bezesporu brát jako **formu státní podpory podnikání**. Henry Hazlitt (2005) vyslovuje názor, že státní podpory podnikání bychom se někdy měli obávat stejně jako situace, že stát bude vůči podnikání vystupovat nepřátelsky. Nabízí se otázka, v jakém případě by stát takto jednal? Vždyť soukromý sektor je hnacím motorem pro fungování státu. Ovšem Hazlitt (2005) „nepřátelským vystupováním“ představuje myšlenku: *„Stát nikdy nepůjčí nebo nedá firmám něco, co by firmám také nevzal. Často slyšíme příznivce New Dealu a další příznivce všemocného státu chlubit se tím, jak stát díky vládním agenturám vyvedl podniky z krize v roce 1932 a letech následujících. Vláda však nemůže poskytovat jinou finanční pomoc podnikům než tu, kterou dříve nebo později podnikům vezme. Když stát poskytuje dotace nebo úvěry podnikům, zdaňuje vlastně úspěšné soukromé firmy, aby tak podpořil ty neúspěšné.“* (Hazlitt, 2005, s. 42)

Tento názor sdílejí také zastánci **liberálního směru** makroekonomické teorie. *„Liberální směr předpokládá, že k efektivní alokaci zdrojů dané ekonomiky dochází prostřednictvím tržního mechanismu, kde systém cenových pobídek je schopen nalézt řešení tří hlavních ekonomických otázek – co vyrábět, jakým způsobem a pro koho vyrábět.“* (Nový, 2003, s. 172). Liberálové říkají, že stabilita tržního systému bude zajištěna, pokud budou trhy ponechány samy sobě, avšak bude existovat funkční vnější a vnitřní ochrana. Tím bylo myšleno, aby stát vytvářel právní rámec podnikání, podmínky pro stimulaci konkurence, zabezpečoval produkci některých veřejných statků a zabezpečoval stabilní vývoj množství peněz v ekonomice. Principy vycházející z liberálního přístupu k hospodářské politice lze najít v klasické a neoklasické ekonomii či v monetaristické teorii.

Intervencionistický směr poukazuje na fakt, že tržní mechanismus nemusí vždy správně alokovat zdroje. Není zde zpochybněna funkce trhu samotného. Ale říká, že je možné zlepšit fungování ekonomiky vládními zásahy. „*Tržní selhání, jimiž jsou existence monopolů, externalit, veřejných statků a asymetrických informací, nutí vládu do tržního mechanismu systematicky zasahovat.*“ (Nový, 2003, s. 172). Do toho směru řadíme učení merkantilistů, keynesiánství či jako extrém řízenou plánovanou ekonomiku. Často se k intervencionistickým směrům inklinuje v době deprese. „*Poptávkově orientovaná hospodářská politika uskutečňovaná prostřednictvím financování veřejně prospěšných investic, dotační a subvenční politikou, podporami v nezaměstnanosti apod., vedla k uvedenému cíli za cenu deficitů veřejných financí a růstu zadlužení.*“ (Nový, 2003, s. 172).

1.3 Investiční pobídky pro přímé zahraniční investice

1.3.1 Vývoj přímých zahraničních investic

Dle devizového zákona ČR č. 219/1995 Sb. jsou **PZI** vymežovány jako **investice do jiné země** za účelem získání podílu na kmenových akcích a rozhodovacích pravomocích ve výši alespoň 10 %, či takového podílu, který dává zahraničnímu investorovi rozhodovací právo. Přímé zahraniční investice mají podobu podílu zahraničního investora na základním jmění, reinvestovaného zisku a úvěrů od mateřské společnosti.

Transformace české ekonomiky přinesla uvolnění a zpřístupnění příchodu zahraničních investorů. Avšak v jejím průběhu představitelé transformace došli k zjištění, že dosažení životní úrovně vyspělých zemí bude vzdálenou budoucností. Prvotní důraz v devadesátých letech byl kladen na odstátnění podniků a jejich stabilizaci. Postupnou cestou se přecházelo k zajištění udržitelného tempa růstu ekonomiky pomocí investic, inovací, lidského kapitálu za nutné podpory veřejné sféry.

Evropská integrace zahájila další fázi přílivu přímých zahraničních investic. Volný pohyb kapitálu a toků výrobních faktorů otevíraly nové příležitosti v hospodářské politice. Role nadnárodních firem se stala v ČR nezbytnou pro rozvoj životní úrovně, jelikož přílivem PZI byl přímo ovlivněn růst ekonomiky, měl vliv na problematiku zaměstnanosti a podporoval komparativní výhody, kterou s sebou investovaný kapitál nesl.

Aby Česká republika byla schopna dosáhnout ekonomické úrovně západních zemí, resp. vyspělých zemí, musí se orientovat na aktivity, které mají vyšší přidanou hodnotu. To s sebou přináší vyšší nároky na technologickou a kvalifikační základnu. Taktéž bylo výzkumy potvrzeno, že faktory necenové konkurence mají velký podíl na ekonomickém růstu. „*Ve snižování mezery v životní úrovni vychází ČR jako nejméně úspěšná mezi všemi novými členskými zeměmi EU. Důvodem je skutečnost, že české ekonomice se sice podařilo mírně zlepšit cenovou konkurenceschopnost, ale v oblasti kvalitativních aspektů konkurenceschopnosti za vyspělými zeměmi dále zaostává.*“ (Srholec, 2004, s. 155).

Dopad přílivu PZI na hostitelskou ekonomiku lze rozdělit na přímé a nepřímé efekty. Nepřímé jsou následkem dané investice, naopak přímé jsou spojeny s konkrétní investicí. Rozdíl je také v časovém horizontu. Přímé efekty se ukáží v krátkém období, ale nepřímé se mohou projevit až za delší dobu. Všeobecně se doporučuje brát oba efekty komplexně s pozitivními a negativními dopady v dlouhém období. Pozitivní dopady převažují v prvních letech po realizaci investice – např. pracovní příležitosti. V dlouhém období se zohledňují již negativní dopady, které se mohou odrazit ve vytlačení již existující investice, zamezení růstu podniku a neexistenci kooperace mezi domácími podniky.

Pro poskytování investičních pobídek nebo celkové podpory investic je nutná selekce pro koho ano a pro koho ne. Přesněji vyjádřeno, pro jaký segment průmyslu. Čím více zemí poskytuje podporu, tím je těžší investici pro stát získat. Roste cena, za kterou PZI přijdou a úzce se specializuje záměr investice. Nastává tedy otázka, jestli vlády mají svou úzkou specifikací podpory zasahovat do průmyslového prostředí.

Pokud vlády svou politiku pobídek pojmu úzce specificky, musí být schopny predikovat směr technologického pokroku a vývoj trhu lépe než samotné firmy. Toto je zásadní pro určení, které investice jsou pro rozvoj ekonomiky vhodné. Špatné vyhodnocení povede k alokační neefektivnosti, která se projeví až v dlouhodobém období.

Z předešlého textu je patrné, že PZI jsou bezprostředně ovlivnitelné hospodářskou politikou. Regulační nástroje jsou omezeny dohodami pod organizací WTO. Státy EU otevřeli prostor pro toky volného kapitálu vstupem do unie. Světovým obchodním

organizacím jsou veškeré státní intervence do soukromého sektoru trnem v oku, přesto investiční pobídky tolerují, avšak hodně omezují.

Pro ukázkou, v posledních letech přicházely přímé zahraniční investice do České republiky zejména z USA, mířily do sektoru IT a vývoje softwaru (Popela, 2011). V roce 2010 přišly do ČR investice přibližně v hodnotě 113 miliard korun (56% nárůst oproti roku 2009). Čeští investoři investovali v zahraniční 28,4 miliard Kč – 25 % částky, která byla proinvestovaná u nás (Patria, 2011). Celosvětově se objem přímých zahraničních investic již od roku 2010 zvyšuje. UNCTAD předpovídá v roce 2012 toky v hodnotě 1,7 bilionu USD, v roce 2013 až 1,9 bilionu USD. Avšak stále není dosahováno předkrizových hodnot (před rokem 2007). Dále UNCTAD varuje před problémy, které vedou k fiskální nestabilitě a vysokou mírou inflace. Tyto faktory mohou ovlivnit rozhodování investora, ve které zemi provede investici.

Vlivem několikrát zmíněné liberalizace investic se stává kapitál snadněji přenosný než pracovní síla. Z toho důvodu se vlády zaměřují na zdaňování spotřeby a práce oproti kapitálu. Jedná se o pokles daňové zátěže pro investory a postupné sblížení sazeb daní z příjmu právnických osob mezi zeměmi. Toto je však obecný krok pro přilákání investorů, který v současné době podle vlád nestačí. Proto vytvářejí prostředí pro příliv PZI zaměřených na zpracovatelský průmysl, který není natolik investičně náročný. Hovořím o přímých dotacích pro investory či různých daňových úlevách.

Ve všech transformovaných ekonomikách bývalého východního bloku postupně vznikaly systémy investičních pobídek od poloviny devadesátých let. Srholec (2004) v této souvislosti uvádí, že za přelom lze považovat chování Maďarska, kde bezcelní zóny byly zavedeny v 80. letech a komplexní systém investičních pobídek v roce 1995. Česko a Slovensko zareagovalo s relativně velkým zpožděním. Na Slovensku se tak stalo až v roce 2000.

1.3.2 Vliv investičních pobídek na rozhodování investorů

Pro studium problematiky investičních pobídek je nutné si položit základní otázky, které zní : jaké důvody vedou vlády k poskytování IP a jaké důvody vedou podniky investovat v zahraničí ?

Jaké důvody vedou vlády k poskytování IP ?

Náprava tržních selhání jako akceptovatelný důvod pro zásah do hospodářské politiky.

Za základní bod podpory PZI jsou považovány informační asymetrie a pozitivní externality spojené s cílením toku PZI do určité lokality. Vlády se snaží o odstranění informačních bariér a vytvoření kompletního spektra výhod hostitelské ekonomiky, které investoři nemusí znát či jejich informace jsou zkreslené. Toto snažení by se mělo odrazit v přelévání důchodů mezi zahraničními podniky a domácími podniky (pozitivní externality). Na příkladu si lze představit zahraniční firmu, která některé své subdodávky bude odebírat od domácí firmy. Domácí firma tím dosáhne zisku, stát vybere více daní atd. „*Vlády jsou tudíž ochotny pro PZI poskytovat investiční pobídky a pozitivní externality od nadnárodních firem v podstatě kupovat (jako kvazi-veřejný statek)*“ (Srholec, 2004, s. 133)

Poskytovat investiční pobídky veškerým firmám, které vytvoří pozitivní externality je neufinancovatelné. Proto by měly být IP poskytovány jen investorům, kteří vytvoří nejsilnější externality. Avšak měl by být vytvořen rozsah pozitivního přelévání, jinak pobídky mohou směřovat do odvětví s nejsilnějším lobby. Nelze opomenout negativní dopady PZI na hostitelskou ekonomiku. Provedené empirické odhady jednoznačně neprokázaly spojení pozitivních externalit a PZI. Taktéž nejde dokázat, že jejich zdrojem jsou výhradně PZI. Nelze tedy apriori ospravedlňovat vládní podporu PZI oproti domácím investorům.

Pro potřeby hospodářské politiky jsou IP záměrně použity jako nástroj pro regionální rozvoj či řešení nezaměstnanosti. Přesto by se mělo ověřit, zda – li nelze dosáhnout stability efektivněji prostřednictvím méně nákladově náročných politik. Prostor hospodářské politiky je omezen nejen jejím vlastním prostředím, ale také konkurencí ostatních států. Zde se setkáváme s pojmem „dilema vězňů“. Jedná se o situaci, kdy neúčast vlády v konkurenčním boji o PZI vede k výraznému odlivu investorů do jiné země. Výhoda vzniká tedy v případě, kdy je nabízena odlišná investiční pobídka od ostatních. Pokud investiční pobídky poskytují vlády vesměs stejné, je situace podobná, jako kdyby žádné neexistovaly. Setrvání v pozici vězňova dilematu lze považovat za vládní selhání.

Jaké důvody vedou podniky investovat v zahraničí ?

„*Základními předpoklady přílivu PZI je dosažení určité minimální míry politické, institucionální a makroekonomické stability, liberalizace zahraničních zbožíových a finančních toků.*“ (Srholec, 2004, s. 134). Význam těchto faktorů odráží objem PZI,

který byl cílen do nových členských zemí EU ve větší míře než - li do ostatních tranzitivních ekonomik. Některé studie ukazují, že míra zdanění může mít stejný účinek jako investiční pobídky. Hong-Kong či Estonsko díky nízké míře zdanění kapitálu dosáhli vysokého přílivu PZI, aniž by měli systém pobídek. Irsko dále stojí za příklad již zmíněnými „vlajkovými loděmi“. Investoři také hledí na počet prosperujících etablovaných podniků.

Mezi důležité lokalizační faktory řadíme produkční a pracovní náklady, existenci investičních pobídek, ekonomickou stabilitu. V poslední době se do popředí zájmu dostává byrokracie, velikost trhu a míra korupce. Investoři se dále zajímají o sociálně-ekonomické aspekty, jako je : kvalita a cena pracovní síly, celkové náklady, technická rozvinutost a členství v EU. Dle předpokladů bylo investory označeno za nejpodstatnější nízké pracovní náklady a kvalita pracovní síly. Investiční pobídky byly zařazeny přibližně do stejné výše jako ekonomická a politická stabilita. Dá se tedy vyvozovat, že investiční pobídky jsou pro investora důležitou pohnutkou.

Dle Srholce (2004) je nejprve hodnocena stabilita země a faktická proveditelnost investice v daném technicko-sociálně-kulturním prostředí. Soustředí se na aspekty spojené s mírou korupce, na fungování právní ochrany a ochrany investice, dostupnost potřebné infrastruktury a dostupnost veškeré infrastruktury. Investor si je vědom, že se může finančně podílet na vytvoření právě zmíněné infrastruktury, avšak jeho náklady musí být vyváženy výnosy z daného prostředí – např. snadnější přístup ke zdrojům, dostatečná kvalifikace potenciálních zaměstnanců a jiné. Po vyhodnocení následuje porovnání ekonomických faktorů jako jsou transportní náklady, mzdové náklady, dostupnost technických servisů a podobně.

V Evropě můžeme sledovat několik samostatně fungujících trhů PZI, které mají stejnou úroveň zmíněných faktorů. Rozdíly jsou nemalé a vzájemně si konkurují. Proto se investor rozhoduje, zda-li je pro něj výhodnější být ve vyspělých a lépe technicky vybavených státech na úkor vyšších mezd, daní atd. – hovořím o státech eurozóny vyjma jihoevropských států, nebo ve státech střední Evropy, které jsou pro něj zajímavé relativně nízkou cenou pracovní síly. Avšak nejsou tak technicky a ekonomicky vybavené. Na druhém konci jsou státy východní Evropy, které jsou pro investory zatím nestabilní, ať už kvalitou pracovní síly, právním prostředím či velkou mírou korupce.

1.4 Investiční pobídky v zahraničí

Investiční pobídky je nutné uvažovat v mezinárodním kontextu. V případě České republiky je nasnadě vědět, jaké investiční podpory je možno získat v sousedních státech či státech podobných ČR rozlohou, počtem obyvatel nebo ekonomickou strukturou. V Analýze navrhované novely zákona o investičních pobídkách, zpracované Vysokou školou ekonomickou v Praze z roku 2011 se hovoří o základních charakteristikách pobídek klíčových konkurentů ČR. Zmíním zde Německo, Maďarsko.

Maďarsko

Dle zastupitelského úřadu ČR v Budapešti má Maďarsko pro investora tyto klady a zápory :

Klady

- výhodná poloha země v EU a blízkost trhů EU,
- most mezi EU a jihovýchodní Evropou,
- silné přeshraniční hospodářské a kulturní vazby do států s početnou maďarskou menšinou,
- rozvinutá infrastruktura (zejména silniční dopravy),
- fungující a rostoucí moderní tržní hospodářství,
- kvalifikovaná a snadno rekvalifikovatelná pracovní síla.

Zápory

- komplikovaná politická situace země,
- komplikovaná finanční a hospodářská situace země,
- nízká mobilita pracovní síly,
- mimořádná daň ze zisku multinacionálních společností a bank, kterou zavedla vláda zpětně.

Maďarská vláda poskytuje investiční pobídky pro zpracovatelský průmysl. Veřejná podpora je stanovena na 50 % uznatelných nákladů. Střední podnik může uplatnit 60 % nákladů, malé podniky až 70 % nákladů. Maďarské IP se rozdělují :

Hotovostní podpora na základě rozhodnutí maďarské vlády- pro investice nad 10 mil. EUR, podmínka vytvoření minimálně 25 pracovních míst. Podmínka počtu nově vytvořených míst záleží na výši investice a regionech určení.

Daňové pobídky – investor dostane slevu na dani z příjmu právnických osob ve výši 80 % na dobu 10 let následujících po ukončení projektu. Určené podmínky jsou dost složité. Záleží na velikosti podniku, k tomu se váže počet minimálně vytvořených míst nebo zvýšení platů zaměstnancům o násobek průměrné minimální mzdy. Dále záleží na regionu s minimální výší.

Podpora školení- jedná se o podporu na základě individuálního rozhodnutí vlády, kdy bude vytvořeno minimálně 50 pracovních míst. Výše podpory je stanovená na 25-90 % uznatelných nákladů na školení v závislosti na typu a úrovni školení a velikosti podniku. Pokud je vytvořeno méně než 500 pracovních míst, podpora může být maximálně 1 mil. EUR. Když více než 500, částka max do 2 mil. EUR.

Podpora na tvorbu pracovních míst – jedná se o podporu poskytovanou v nejméně rozvinutých mikroregionech. Velikost podpory se odvíjí od počtu vytvořených pracovních míst.

Oproti ČR dává Maďarsko velký důraz vytvoření pracovních míst. Ze získaných informací lze usoudit, že IP se orientují na velké investiční projekty. Veřejná podpora je vyšší než poskytuje ČR. Velká nevýhoda je v politické situaci, která není příliš příznivá.

Německo

Ve srovnání s ostatními státy je systém pobídek v Německu rozsáhlejší a komplexnější. Investoři mohou využít přibližně 600 podpůrných programů státu, jednotlivých spolkových zemí a čerpat z fondů EU. Orientace ve veškerých nabízených podporách je opravdu značně složitá. Proto by investoři měli nejdříve zhodnotit makroekonomické faktory jednotlivých spolkových zemí, a poté zjišťovat, co která země nabízí.

Programy v Německu jsou rozděleny do dvou základních skupin. Investiční pobídky a provozní pobídky. Investiční pobídky zahrnují nástroje na úhrady investičních nákladů a jsou cílené pro nově přichozí investory. Provozní pobídky jsou směřovány podporou na náklady poté, co již byla investice regionálně realizována. Oba typy pobídek mohou být kombinovány a podpora je poskytována na různé fáze projektu a kopíruje finanční

potřeby jednotlivých částí. Pro porovnání se zaměřím na úplný základ investičních pobídek pro nově vzniklé investice.

Investiční pobídky zahrnují :

Cash grants : investiční grant a investiční příspěvek (ten je pouze ve východní části Německa)

Jedná se o pobídky poskytované formou nenávratných grantů. Existují dva hlavní programy, které řídí rozdělení cash pobídek – „Joint Task for Promotion of the Industry and Trade“ a „ Investment Allowance“, který je speciální pro aktivity ve východním Německu.

Joint Task Cash Grants – upravuje rozdělení nenávratných investičních grantů po celém území Německa. Prostředky jsou rozdělovány ve formě platby dle výše investice nebo předpokládaných mzdových prostředků. Rozdíly ve výši se projevují region od regionu v závislosti na místním ekonomickém rozvoji. Zaměření je především na dlouhodobá pracovní místa min. 5 let.

Investment Allowance – speciální pobídkový program vytvořený na podporu přílivu investic do východního Německa. Obvykle ve formě nedaňové hotovostní platby, ale také lze získat daňový kredit. Jedinou hlavní podmínkou je umístění investice ve zmíněné části a následně se určí procentní podpora na náklady. Program je použitelný i pro existující podniky. Lze kombinovat s ostatními podporami.

Půjčky se zvýhodněným úrokem – nabídka úvěrů podpořených státní podporou s nižší úrokovou sazbou než je na trhu. Úvěry jsou shodně poskytovány jak německým podnikům, tak zahraničním skupinou KfW – Národní rozvojovou bankou.

Státní záruky k zajištění bankovních půjček- státní záruky pomohou novým projektům získat financování na kapitálovém trhu. Záruky kryjí až 80% hodnoty půjčky.

2 Právní rámec investičních pobídek

Počátek vývoje investičních pobídek připisujeme období po roce 1989, kdy v naší zemi došlo k transformaci centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku tržní. V současné době se transformační proces ve svém slova smyslu ukončil, avšak za jeho další etapu

můžeme považovat přijetí evropské měny Euro. Již na konci centrálně plánované ekonomiky byly známy problémy, se kterými bylo nutné se vypořádat. Jednalo se o zastaralé technologie, upadající výkonost podniků, jednosměrné zaměření výroby a také nedostatek kvalifikované a schopné pracovní síly. Z těchto bodů jednoznačně vyplývá, že česká ekonomika nebyla konkurenceschopná. Docházelo k uzavírání podniků a tím pádem ke zvyšování nezaměstnanosti.

Změnu v ČR zaznamenali i zahraniční investoři, kteří v zemích bývalého východního bloku viděli dobré investiční prostředí. To se vyznačovalo především nízkými náklady na pracovní sílu. Pro transformované země to znamenalo pozitiva v přílivu nových technologií, růst zaměstnanosti, ale i určitý rozvoj vědy a výzkumu.

Česká republika měla oproti ostatním státům výhodu v tom, že svůj transformační proces provedla velice rychle a s nepříliš negativními dopady. Ale to neznamená, že země jako Slovensko, Polsko či Maďarsko se nesnažilo vytvořit vhodné podmínky pro přilákání zahraničního kapitálu.

Toto období, ve kterém už česká vláda reálně zahájila poskytování investičních pobídek popisujeme jako předzákonný režim. Zákonný režim je označení pro období, odkdy jsou investiční pobídky upraveny konkrétními zákony.

2.1 Předzákonný režim

V roce 1998 přistoupila Vláda ČR vedená Josefem Tošovským k zavedení investičních pobídek pro zahraniční a domácí investory. Byl to jasný impuls k povzbuzení ekonomiky zahraničním kapitálem. Poskytování investičních pobídek podléhalo usnesení vlády č. 298 ze dne 29.4.1998. Ve dvou následujících letech probíhaly zahajovací pilotní projekty ve zpracovatelském průmyslu. Z výsledků těchto projektů byly upraveny podmínky poskytování v dalších dvou vládních usnesení č. 844 ze dne 16.12.1998 a č. 544 ze dne 31.5.1999. Jelikož problematika investičních podmínek nebyla zatím upravena zákonem, hovoříme o tzv. předzákonném režimu. Tehdejší podmínky měly následující podobu :

- posečkání platby daně z příjmu PO za prvních 5 let, při splnění předem stanovených podmínek, následně prominutí daňového dluhu a poskytnutí daňového bonusu ve výši prominuté částky, která bude odpočitatelná od daňové povinnosti v příštích obdobích,

- zrychlení daňových odpisů u strojů a zařízení, které jsou součástí vybraného seznamu OECD na 25% ročně a u výrobních budov na 4% ročně,
- umístění výroby ve stávajícím svobodném celním pásmu, jeho případné rozšíření, nebo vytvoření nového svobodného celního pásma tak, aby pozemek vybraný investorem byl jeho součástí,
- poskytnutí bezúročné půjčky na zřízení nového pracovního místa pro občany ČR až do výše 80 000 Kč na osobu, které bude po splnění stanovených požadavků převedena na dotaci,
- nulová celní sazba na stroje a zařízení, které jsou součástí vybraného seznamu OECD. Posečkání s platbou DPH za stroje a zařízení, které jsou součástí vybraného seznamu OECD po dobu 90 dní,
- poskytnutí bezúročné půjčky na školení a rekvalifikace až do výše 50 % celkových nákladů, která bude po splnění stanovených požadavků převedena na dotaci,
- poskytnutí investičně připraveného území za symbolickou cenu. Za tímto účelem poskytnutí bezúročné půjčky obci, v souladu s principy regionálního rozvoje, do výše 60 % nákladů spojených s vybudováním průmyslové infrastruktury případně prodejem vhodných pozemků z Pozemkového fondu ČR a Fondu národního majetku ČR obcím za symbolickou cenu.

(Usnesení vlády České republiky ze dne 29.dubna 1998 č. 298 k návrhu investičních pobídek pro investory v České republice)

2.2 Zákonný režim

Postup dle platné legislativy zákonů č. 72/2000 Sb. o investičních pobídkách a č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Dnem 1. května 2000 vstoupil v platnost zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách. Přijetí završilo snahu o úplný a přehledný systém fungování investičních pobídek. Nyní již hovoříme o tzv. zákonném režimu. Logicky to znamená, že získání pobídky jasně a konkrétně vymezuje zákon. Od roku 2000 proběhlo několik novelizací a došlo ke změnám podmínek, za kterých lze pobídku úspěšně získat. Jedná se například o zkrácení lhůty pro vyměření daně, kdy byla poskytnuta sleva na dani, či snížení minimální částky pro pořízení dlouhodobého majetku.

V současné době probíhá v Parlamentu ČR připomínkový proces nové podoby zákona o investičních pobídkách. Nejvýznamější navrhovaná změna se týká rozšíření investičních pobídek i pro společnosti zabývající se výzkumem a vývojem nebo strategickými službami, čímž rozmíme například vývoj softwaru. Dále bude opět prodloužena doba, po kterou lze uplatňovat slevu na dani – z pěti na deset let. Dle slov bývalého ministra průmyslu ČR Martina Kocourka je cílem novely přilákat do ČR firmy zaměřené na náročné technologie nebo služby. Rozšíření investičních pobídek se vztahuje na **rozvoj technologických center, centra strategických služeb a institut strategické investiční akce**. Tento krok by mohli potenciální investoři považovat za přínosný. Nejenže by ve větší míře využívali místní vědecké poznatky a kapacity, ale zároveň by přivedli moderní vybavení a potenciální rozvoj vysokoškolského systému a posléze uplatnění takto vyškolených absolventů. Podle generálního ředitele CzechInvestu Miroslava Křížka bylo nezbytné upravit systém IP. Nebyl již konkurenceschopný a dostatečně flexibilní pro potřeby investorů. Důležité je totiž brát v potaz i ostatní státy ve světě, nejen své bezprostřední okolí.

Svou podstatou investiční podmínky ovlivňují i další zákony, především zákon o daních z příjmu, zákon o zaměstnanosti a působení orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti. Dále podléhají zákonu č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře.

Co si pod pojmem investiční pobídka představit? Jedná se o nástroj hospodářské politiky, jehož úkolem je motivace zahraničních i domácích investorů k ekonomické aktivitě na daném území.

V České republice se investiční pobídkou rozumí :

- slevy na daních z příjmů podle zvláštního předpisu,
- převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu,
- hmotná podpora vytváření nových pracovních míst podle zvláštního předpisu,
- hmotná rekvalifikace nebo školení zaměstnanců podle zvláštního předpisu,
- převod pozemků podle zvláštního právního předpisu, evidovaných v katastru nemovitostí jako zemědělské pozemky a převod ostatních druhů pozemků, a to za ceny zjištěné podle zvláštního právního předpisu účinného ke dni uzavření smlouvy o převodu.

(Zákon č. 72/2000 Sb. o investičních pobídkách)

Ke pobídkám se váže několik podmínek, které musí být splněny, aby mohla fyzická či právnická osoba zvýhodnění získat. Tyto podmínky se měnily s novelizacemi zákona. Dle současné právní úpravy je možno získat investiční pobídku v případě:

- zavedení nové výroby nebo rozšíření stávající výroby,
- vynaložení prostředků do oborů zpracovatelského průmyslu, kde se jedná pouze o společnosti, které se zabývají fyzickou výrobou,
- pořízení strojního zařízení za tržní cenu, určeného pro výrobní účely a vyrobeného ne více než 2 roky před pořízením, jehož hodnota musí tvořit nejméně 60% celkové hodnoty DHM, DNM,
- pořízení DHM, DNM vztahovatelné k investičnímu záměru a na které nebyla poskytnuta žádná veřejná podpora ve výši nejméně 100 000 000 Kč, přičemž nejméně 50 000 000 Kč musí být financováno z vlastního kapitálu společnosti; tvořen je DHM, splňující podmínky výše uvedené, DNM do výše 50 % hodnoty DHM ve formě know – how a licencí, který byly pořízeny v tržních cenách,
- splnění uvedených podmínek nejdéle do 3 let od vydání rozhodnutí o příslibu, ojedinele je lhůta prodloužena maximálně o 2 roky

(Zákon č.72/2000 Sb. o investičních pobídkách)

Pokud se jedná o investiční záměr, který bude situován do správního celku, kde míra nezaměstnanosti je za uplynulá dvě pololetí o 25 % vyšší než průměrná míra dle statistických údajů, ze zákona vyplývá, že minimální částka pro pořízení DHM, DNM se snižuje na 60 000 000 Kč. Následně polovina této částky musí být financována vlastním kapitálem PO či FO. Tato možnost se týká okresu Sokolov a některých okresů Moravskoslezského a Zlínského kraje. Kdyby chtěl investor získat investiční pobídku v Ústeckém kraji, který se potýká s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v ČR, může využít § 2 odstavce 5 zákona o investičních pobídkách, kde je uvedena snížená minimální částka pro investici 50 000 000 Kč pro správní celky, které dosahují vyšší míry nezaměstnanosti oproti státnímu průměru o 50 %. Rozložení sektorů pro minimální investici zobrazuje obrázek č. 1. na straně 23.

Obrázek č.1 Mapa sektorů minimálních investic pro poskytnutí investiční pobídky v ČR

Legenda :

A	B	C
50 mil.Kč	60 mil. Kč	100 mil. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování, 2012

Jestliže žadatel splňuje všeobecné podmínky dle svého nejlepšího vědomí, podá záměr k organizaci zřízené ministerstvem. V tomto souboru dokumentů, které se vztahují k požadované investiční pobídce, uvede základní náležitosti týkající se společnosti, identifikační informace osoby, která je statutárním orgánem právnické osoby v ČR či v zahraničí. Součástí je uvedení rozsahu pravomocí. Dále představí finanční plán týkající se pořízení v době realizace investiční akce rozdělený na jednotlivé roky a účelu použití. Jednou z nejdůležitějších položek je vliv investičního záměru na zaměstnanost v daném regionu. Proto je nutné zpracovat návrh předpokládaného počátečního a konečného stavu zaměstnanců s ohledem na jejich odbornou kvalifikaci či nutnými náklady na rekvalifikaci. Dalšími podstatnými informacemi je vymezení technických požadavků jako je označení katastrálního území či rozčlenění plochy na všechny části výrobního procesu. Veškeré kroky postupují v časovém harmonogramu, který si určí sám žadatel. K záměru se také připojí společenská či jiná zakladatelská smlouva

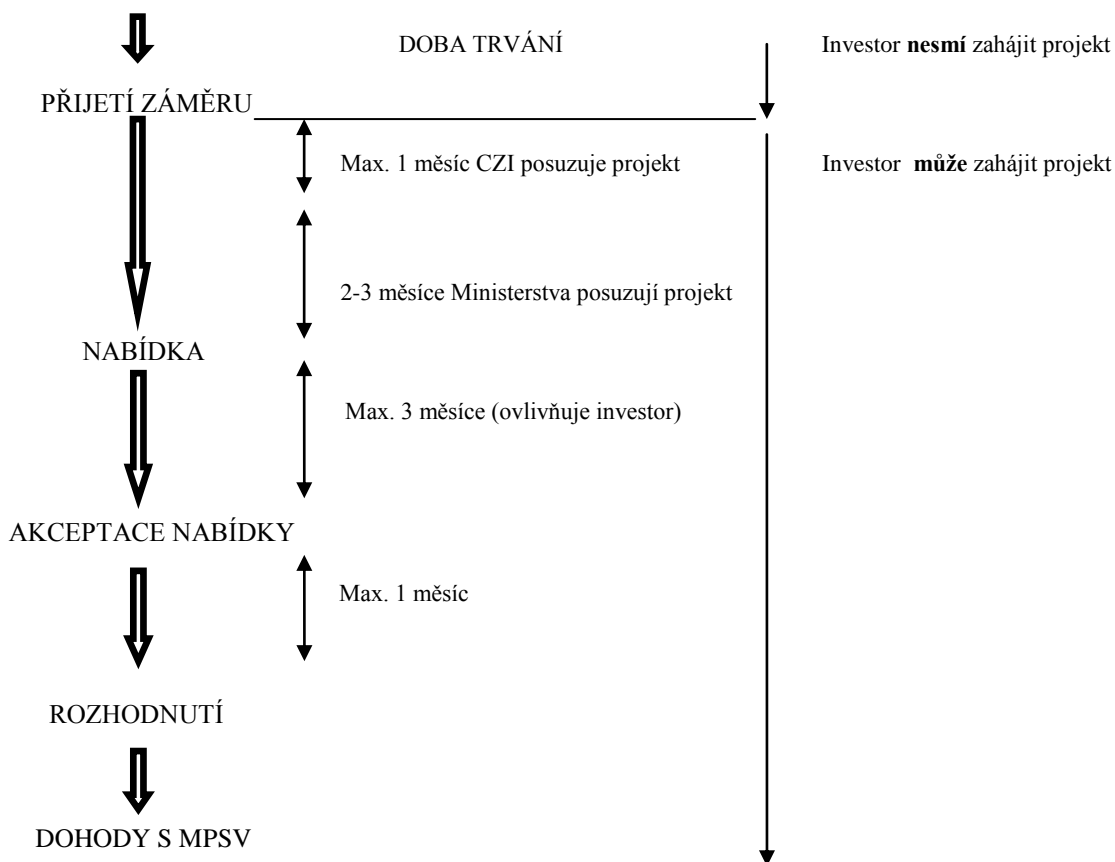
společnosti. U zahraniční osoby navíc výroční zprávy, účetní závěrky za poslední 3 účetní období.

Nyní přechází záměr k určené organizaci, která vystaví posudek. S vypracovaným posudkem ho předloží ministerstvu. Samozřejmě, že posudek není vždy kladný. V okamžiku, kdy je žadatel schopen splnit všeobecné i zvláštní podmínky pro získání investiční podmínky, vydá organizace potvrzení a návrh na poskytnutí konkrétních pobídek. V návrhu uvede, jaké mohou být poskytnuty, v jaké výši a podmínky, za kterých mohou být uplatněny. V opačném případě je připojen návrh na odmítnutí žadatele. O záměru bude poté rozhodovat Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo financí a Ministerstvo práce a sociálních služeb. Každé ve své působnosti posoudí předpoklady a do 30 dnů od doručení musí vydat kladné nebo záporné stanovisko k předkládanému záměru. Zároveň se k záměru vyjadřuje obec, do které by katastrálně uskutečnění investiční pobídky spadalo. Následně Ministerstvo průmyslu a obchodu vydá rozhodnutí o poskytnutí či neposkytnutí investiční pobídky, pokud se na udělení shodla všechna zainteresovaná ministerstva. Výsledek je zaslán žadateli. V této fázi již může žadatel začít pracovat na projektu a přijímá nové zaměstnance.

Do 3 měsíců od získání nabídky žadatel předloží organizaci žádost o příslib investiční pobídky. Príslib musí obsahovat informace o existenci právnické osoby, souhlas s návrhem a prohlášení, že nejpozději do 24 měsíců od doručení rozhodnutí o příslibu zahájí financování investiční činnosti a že výroba bude započata nejpozději do 3 let. Nejsou – li tyto podmínky dodrženy, příslib se ruší a co subjekt touto formou veřejné podpory získal, musí vrátit zpět, včetně uhrazení penále nebo jiných sankcí. To samé opatření platí i v případě, kdy se zjistí porušení všeobecných podmínek. *Přípustnou mírou veřejné podpory je podíl výše veřejné podpory poskytnuté formou investičních pobídek na nákladech, které mohou být podpořeny, vyjádřený v procentech.* (Zákon č. 72/1992 Sb.)

Příjemce veřejné podpory musí zachovat DHM, DNH, na které byla poskytnuta investiční pobídka v rozsahu skutečné výše čerpané podpory, minimálně však ve výši, kterou upravuje § 2 odstavec 2 písmene e) zákona o investičních pobídkách a zároveň musí odpovídat skladbě všeobecných podmínek. Příjemce může očekávat kontroly správních orgánů, které je povinnen umožnit a spolupracovat na nich. Zde nastíněný postup přijetí investiční pobídky můžeme vidět na přehledném obrázku č. 2.

Obrázek č. 2 Schéma procesu schvalování investiční pobídky

Zdroj: Vlastní zpracování, 2012

2.3 Sleva na dani z příjmu podle zvláštního právního předpisu

Jedna z forem investičních pobídek

Zanalyzují investiční pobídku – slevu na dani z příjmu právnických osob. Sleva na dani poskytnutá díky investiční pobídce je upravena § 35a a 35b zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Sleva na dani může nabývat úplné formy či částečné. Úplná forma je poskytována pro nově expandující podniky. Zde není pochyb o přínosu projektu, a tedy je podnik osvobozen od jeho daňové povinnosti. Částečná forma je uplatňována u podniků, které již působí na trhu. Zavedením nového projektu či inovace vzniká předpoklad zvýšení zisků. Proto se daňová povinnost zafixuje na úrovni jednoho až dvou zdaňovacích období před uplatněním slevy na dani. Následně je poplatníkovi odpuštěn přesah této fixace ze základu daně. Lze tedy říci, že po dobu 5 let je placena stále stejná daň.

Poplatník, který získal příslib investiční pobídky, si může uplatnit slevu na dani z příjmů. Výše slevy je určena součinem sazby daně podle § 21 odst. 1 zákona o daních z příjmu, tedy 19% a základu daně dle §20 odst. 1, sníženého o položky, jak to umožňuje daný zákon. Dále je základ daně snížen o rozdíl, o který úrokové příjmy, které jsou součástí základu daně dle § 20 odst. 1 zákona o daních z příjmu, převyšují s nimi související náklady. Zákon určuje další podmínky, které musí žadatel (poplatník) splnit. Při stanovení základu daně jsou uplatněny v nejvyšší možné míře všechny odpisy, které v době uplatňování slevy nelze přerušit. Způsob odpisování určí poplatník a je neměnný. Dále v nejvyšší možné míře uplatňuje položky odpočitatelné od základu daně v nejbližším zdaňovacím období a opravné položky k pohledávkám. Poplatník se zavazuje, že u DHM (s výjimkou nemovitostí), který byl pořízen v rámci poskytnuté investiční pobídky, bude první majitel na území ČR. Musí být vytvořeno takové podnikové prostředí a rozhodování, aby nedošlo během uplatnění slevy ke zrušení subjektu či jeho insolvenčnímu a nesloučí se s jiným subjektem. Základ daně se nezvýší obchodními operacemi, které neodpovídají ekonomickým principům běžných obchodních vztahů nebo převodem majetku. Majetek hmotné i nehmotné podstaty je veden v částkách platných v účetnictví podniku, není v rozporu se zákonem o účetnictví a vyhovuje podmínce pořízení v celkové minimální částce 100 000 000 Kč. Pokud bylo subjektu poskytnuto více investičních příslibů, slevu na dani lze uplatnit pouze na jeden. Slevu na dani je možné využít po dobu pěti po sobě následujících zdaňovacích období, kdy první období, kdy lze tak činit, je období splnění všech všeobecných a zvláštních podmínek zákona o investičních pobídkách, nejpozději v období, ve kterém uplynuly 3 roky od vydání rozhodnutí. Sleva na dani nesmí překročit podíl veřejné podpory k nákladům, které se můžou uplatnit pro využití této pobídky. Pokud byla vykázána ztráta ve dvou po sobě následujících období předtím než bylo možné využít investiční pobídku, sleva na dani se vypočte jako sazba daně ze základu daně snížený o obvyklé položky dle zákona.

2.4 Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest

V roce 1992 vznikl CzechInvest jako agentura, jejíž hlavní činností byla podpora přílivu PZI do ČR. Investorům nabízela důležité informace, kontakty a pomoc při realizaci projektů. V tehdejší době se agentura zaměřovala hlavně na zpracovatelský

průmysl – výroba elektroniky, automobilů, farmacie či přesné strojírenství. V současné státní a evropské dotační programy a jiné podobné podpory.

MPO ČR vymezuje CzechInvest takto: „*Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest je státní příspěvková organizace podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, která posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky prostřednictvím podpory malých a středních podnikatelů, podnikatelské infrastruktury, inovací a získáváním zahraničních investic z oblasti výroby, strategických služeb a technologických center.*“ (CzechInvest, [online])

CzechInvest funguje jako prostředník pro efektivní komunikaci mezi státem a podnikateli. Zpřístupňuje finanční podporu ve zpracovatelském průmyslu z prostředků státního rozpočtu a dotačních programů EU. Dalším, v poslední době, velice důležitým posláním CzechInvestu je propagace ČR v zahraničí jako ideálního místa pro umístění investic.

Činnost funguje i opačným směrem. Českým podnikatelům pomáhá se zapojením do obchodních řetězců nadnárodních společností jako subdodavatelé. Jako výhradní organizace předkládá nadřazeným orgánům žádosti o investiční pobídky. Mezi základní služby agentury patří poskytování rozvojových programů pro domácí a zahraniční investory, zároveň nabízí služby následné péče a zároveň pomáhá investorům na trhu podnikatelských nemovitostí.

Služby CzechInvestu jsou :

- informace o možnostech podpory pro malé a střední podnikatele,
- implementace dotačních programů financovaných EU a státem,
- formální poradenství k projektům,
- správa databáze podnikatelských nemovitostí,
- podpora subdodavatelů – správa databáze českých dodavatelských firem,
- pomoc při realizaci investičních projektů,
- zprostředkování státní investiční podpory,
- AfterCare – služby pro zahraniční investory, kteří již působí v ČR, podpora při reinvesticích.

(CzechInvest, [online])

Na začátku roku 2004 byly založeny regionální kanceláře ve všech krajských městech. Učinilo se tak z důvodu rozšíření nabídky služeb, a také kvůli kvalitnější a rychlejší reakci na požadavky investorů. Důležitá je taky spolupráce regionálních kanceláří s odbornou veřejností z daného kraje, školami, vědeckými parky a dalšími regionálními institucemi pro rozvoj podnikatelského prostředí. Prioritní činností je poradenská činnost ve všech fázích projektů, které jsou spolufinancované z rozpočtu EU. Jedná se o podávání informací potencionálním žadatelům, v oblasti formální správnosti a přijatelnosti žádostí o dotace aj. Významnou složkou je služba AfterCare. Pracovník CzechInvestu má přidělený projekt v regionu a spolupracuje s firmou po uskutečnění investice v oblasti expanzí, reinvestic, dále pomáhá ve vyhledávání dodavatelů v daném regionu a je nápomocný v rozvoji spolupráce se školami. Zajišťuje informace o novinkách formou seminářů, diskuzí a společenských akcí.

Zastoupení CzechInvestu najdeme také ve světě, a to v nově v New Yorku, USA a v Düsseldorfu, Německo. Stálá reprezentace agentury funguje v Číně, Kalifornii, Japonsku, ve Velké Británii a Skandinávii. Země byly strategicky vybrány dle vysokého investičního potenciálu pro ČR a další možnou obchodní spolupráci s českými dodavateli.

Výsledek zahraniční spolupráce je projekt CzechAccelerator, který je orientován na rozvoj českých technologických středních a malých podniků na zahraničních trzích - lokality východní pobřeží USA, Singapur, Izrael nebo Švýcarsko. Zájem je o obory, ve kterých čeští podnikatelé vynikají – biotechnologie, zdravotnická technika, nanotechnologie a přesné strojírenství.

Ruku v ruce s novelou zákona o investičních pobídkách jde i nové produktové portfolium agentury CzechInvest. Jedná se orientování na sekundární, ale přesto nutné aspekty podnikatelského prostředí. Oproti dnešnímu postupu se agentura bude cíleně zaměřovat na **podporu přílivu sofistikovaných investic**, jehož základnou bude plně konkurenceschopný zákon o investičních pobídkách a profesionální tým pracovníků, který se bude aktivně podílet na vyhledávání, oslovování a následné péči o investora. Do popředí se dostane **podpora vývozu investic z České republiky do zahraničí**, kde CzechInvest bude poskytovat kompletní služby pro české firmy – komplexní screening, ekonomickou analýzu prostředí a právní podporu v zahraničí. Vznik speciálních ekonomických zón má přilákat investiční projekty se zvýšenou přidanou hodnotou.

Ivestorům budou poskytnuty velice výhodné podmínky – daňové úlevy, urychlené povolovací procesy, veškeré moderní technické podmínky jako jsou vhodné logistické a technologické parky, vysokorychlostní sítě, tréninková centra a bezprostřední spolupráci s vysokými školami. Portofolium nezapomíná ani na **důležitost vzdělání a investování do rozvoje kvalifikované pracovní síly**, která je nutností. Hovoří se zde o zatraktivování oborů, které firmy potřebují, především technické a specializované ekonomické obory. Zajištěno by to bylo úpravou vzdělávacích programů s důrazem na potřeby poptávky, zprostředkování stáží studentům v inovativních podnicích, firemní granty pro podporu vzdělání studentů v ČR i v zahraničí. V ČR se setkáváme s přemírou absolventů humanitních oborů, které mají špatnou uplatnitelnost na trhu práce. Dle návrhu nového produktového portfolia Agentury CzechInvest „Nový CzechInvest“ si dává nová koncepce za cíle :

- obecně: nerezignovat na “leadership” agentury v oblasti ekonomického rozvoje a podpory konkurenceschopnosti – vyspělá odborná komunita v ČR existuje, ale bez účinné podpory ze strany státní agentury CzechInvest postupně ztrácí vliv na pozitivní ovlivňování dalšího ekonomického rozvoje,
- udržet / obnovit spolupráci s městy a regiony – pokud jim nebude věnována potřebná pozornost, nebudou mít odbornou podporu v oblasti dalšího zlepšování podnikatelského prostředí,
- ověřit využití existujících strategických průmyslových zón – jedná se o unikátní průmyslově využitelné pozemky, jejichž význam i cena po odeznění krize a zdražení vynětí ze ZPF opět poroste,
- FDI diplomacie, business intelligence a forecasting – ve veřejné správě jediná agentura CzechInvest má potenciál a je schopna zajišťovat plnění úkolů v těchto oblastech na potřebné úrovni,
- vytvořit systém pro rozvoj “soft skills”, který by byl zaměřen na podporu znalostí ekonomiky, inovací a přímých zahraničních i domácích investic hi-tech firem.

(CzechInvest, [online])

2.4.1 Investiční projekty CzechInvestu

Z výroční zprávy CzechInvestu za rok 2010 vyplývá, že příliv PZI se zvýšil zejména ve 2. polovině roku 2010 oproti výrazně slabšímu roku 2009. Tento trend lze vidět ve

zvýšením zájmu o tzv. greenfieldové projekty, které značí důvěru a stabilitu českého podnikatelského prostředí. Konkrétně bych zmínila nejvýznamější projekt roku 2010. „Nejvýznamějším projektem roku 2010 byla investice koncernu Caterpillar Solar Turbines, který se rozhodl umístit svůj projekt ve strategické průmyslové zóně Triangle v Žatci. Toto nově vzniklé opravárenské centrum plynových turbín vytvoří 450 vysoce kvalifikovaných pracovních míst. Výše investice činila přibližně 1,3 miliardy Kč.” (Výroční zpráva za rok 2010 CzechInvest, 2010). Mezi další významné investice může zařadit rozšíření společnosti Edwards, která expandovala ve svých výzkumných a vývojových aktivitách a založila centrum sdílených služeb. Investice činila 380 miliónů Kč, přislíb vytvoření 220 pracovních míst.

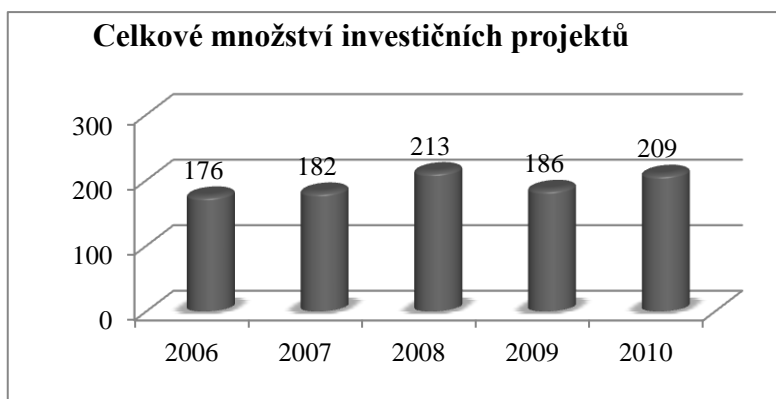
Z dostupných informací výročních zpráv vytvořím grafy a porovnáám jednotlivé roky z pohledu celkového množství rozhodnutých investičních projektů, objemu přislíbených investic a počtu nově vytvořených pracovních míst za roky 2006-2010.

Tabulka č. 1 Přehled základních údajů k analýze vývoje IP v letech 2006-2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Celkové množství investičních projektů	176	182	213	186	209
Objem přislíbených investic (mil. Kč)	114 617	70 934	29 821,85	16 888,91	16 248
Počet nově vytvořených pracovních míst	34 824	30 598	14 606	5 769	9 423

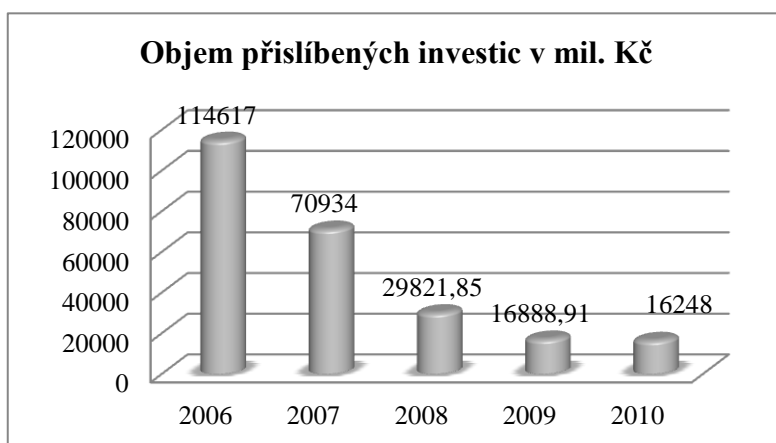
Zdroj: Vlastní zpracování, 2012

Obrázek č. 3 Celkové množství investičních projektů 2006 - 2010

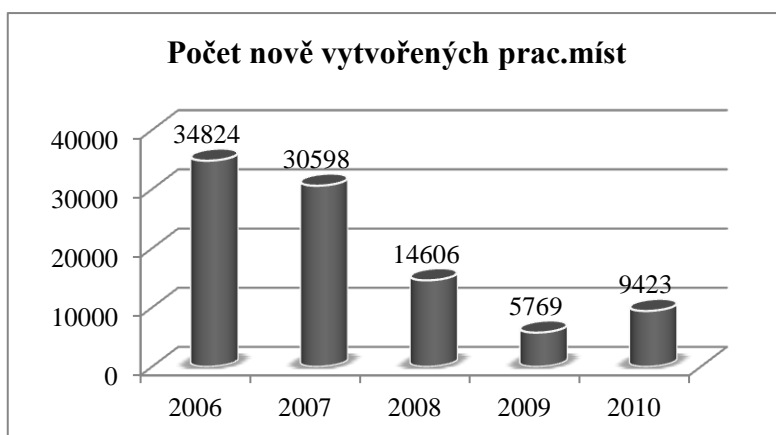
Zdroj: Vlastní zpracování, 2012

Obrázek č.4 Objem přislíbených investic v mil. Kč 2006-2010

Zdroj: Vlastní zpracování, 2012

Obrázek č. 5 Počet nově vytvořených pracovních míst 2006-2010

Zdroj: Vlastní zpracování, 2012

Obecně lze říci, že v celku systém investičních pobídek přilákal do ČR velké množství investorů, což se kladně odrazilo na vytvořených pracovních místech. Ze sledovaných let byly nejméně úspěšnější pro českou ekonomiku roky 2006 a 2007. V roce 2007 se objem investic rapidně snížil o 38 %, i když počet projektů se zvýšil o 6 akcí. Mírný propad zaznamenal počet pracovních míst, konkrétně o 4226. Výrazný propad objemu investic lze připsat snížení investované částky jednotlivými společnostmi. Zároveň na zahraničních trzích dochází k prvním finančním problémům. Je tedy logické, že první snižování nákladů odnesou investice, obzvláště do cizích států. V roce 2008 finanční krize naplno propukla v USA a během roku se dostala také na evropské trhy. Tuto situaci citelně pocítila ekonomika České republiky až v roce 2009. Vývoj v roce 2008 sice ukazuje nárůst počtu projektů, ale vytvořená pracovní místa se snížila přibližně na polovinu oproti roku 2007. Objem investic se snížil dokonce o více jak polovinu v porovnání s rokem 2007. Rok 2009 je odrazem finanční krize v ČR. Pracovní místa ve větším počtu zanikala, vzniklo pouze přes 5 000 míst. V roce 2010 se již situace zlepšila a aktivita investorů opět začala pomalu růst. Stále zde byl vliv ekonomické recese, která však měla také pozitivní efekty. Přispěla k vyčištění tržního prostředí a ukázala nové impulzy a prostory pro úspěšné podnikání. Ukázalo se, že české investiční prostředí potřebuje strukturální změnu – přibližně 40% firem investovalo do IT technologií a vývoje software.

3 Analýza získání investiční pobídky společnosti GEA Bock Czech s.r.o.

3.1 Investiční prostředí Plzeňského kraje

Plzeňský kraj lze zařadit mezi nejatraktivnější regiony v ČR pro zahraniční investice. Lze ho považovat za jeden z nejvýkonnějších regionů s nízkou zaměstnaností. „*Mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví zastoupená v Plzeňském kraji patří strojírenství, potravinářství, průmysl stavebních hmot a keramiky, výroba a distribuce energií, hutnictví.*“ (Plzeňský kraj [online])⁶. Tato pozitiva jsou způsobena několika zásadními prvky – velice výhodná dopravní pozice na trase Praha – Německo (dálnice D5) a Praha – Plzeň – Cheb – Norimberk (modernizovaný železniční koridor); významná základna

⁶ Zdroj: < <http://www.kr-plzensky.cz/cs/clanek/zakladni-informace-o-kraji?sekce=all> >

výzkumu a vývoje na Západočeské univerzitě v Plzni, která nabízí veškerý rozsah oborů a plzeňské Lékařské fakultě UK v Praze. Nelze opomenout také úplnou nabídku středních škol. Z důvodu dobrého spojení s Německem volí investoři nejčastěji právě Plzeňský kraj.

Plzeňský kraj má pátou nejnižší úroveň nezaměstnanosti, která v roce 2012 dosáhla v tomto regionu 7,8 %. Od počátku poskytování investičních pobídek (duben 1998) do 16. listopadu 2011 bylo poskytnuto 40 investičních pobídek v objemu 24 772 920 Kč. Počet nově tvořených pracovních míst dosáhl hodnoty 6 613.

Plzeňský kraj disponuje několika průmyslovými zónami, logistickými a technologickými parky. Všichni mají taktickou a logisticky výhodnou polohu v blízkosti hlavní tepny kraje dálnice D5. Samozřejmostí jsou veškeré technické sítě. Celkem najdeme 14 průmyslových zón. Nejvýznamnější je městská průmyslová zóna Borská pole, která patří mezi největší a nejlépe vytvořené zóny v ČR. Jinak většina zón a logistických parků je mnohem menší, sídlí nejčastěji v blízkosti dálnice D5. V současnosti převyšuje nabídka značně poptávku. Za zmínku stojí tzv. brownfield, který zaznamenává v posledních 2 letech úspěch. Jedná se o koupi staré již nepoužívané továrny a její přeměny na moderní a vyhovující podnikatelskou nemovitost. Konkrétně v Plzni hovoříme o areálu Světovaru a Škoda nebo o bývalém areálu kasáren v jednotlivých městech.

Regionální rozvojová agentura jižních Čech vytvořila SWOT analýzu investičního rozvoje pro Plzeňský kraj, z které vycházejí:

Silné stránky

- diverzifikace místní ekonomiky, silné podniky v šesti oborech zpracovatelského průmyslu, v dopravě a logistice,
- dopravní infrastruktura Plzeňského kraje, dosažitelnost Německa, Rakouska i pražského letiště,
- dynamické firmy v sektoru MSP, velmi pozitivní pohled na budoucnost v oboru IT, automatizace a elektronika – exportní orientace,
- instituce na podporu ekonomického rozvoje - CzechInvest regionální kancelář, Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje,

Slabé stránky

- Plzeňský kraj je relativně malý region se špatným demografickým vývojem, nízkou mobilitou obyvatel a s velkou konkurencí Prahy;
- nedostatečné (téměř zcela chybějící) vhodné nájemní prostory a budovy pro investory ve službách s vysokou přidanou hodnotou;
- rozdíly mezi Plzní s bezprostředním okolím a zbytkem kraje v řadě charakteristik (průměrná mzda, atraktivita pro investory, vzdělanostní struktura);
- nedostatečná podpora vědy a výzkumu ze strany města a kraje;

(Regionální rozvojová agentura jižních Čech [online])

3.2 Představení společnosti GEA Bock Czech s.r.o.

Společnost GEA Bock Czech vstoupila na český trh v květnu roku 2002 pod názvem Bock Czech Kältemaschinen s.r.o. jako dceřiná společnost německé firmy Bock Kältemaschinen GmbH. Zakladatelé Wilhem Bock a Hans Göldner v roce 1932 ve Stuttgartu založili rodinou společnost zaměřenou na vývoj, výrobu a produkci chladicích technologií. Do nedávna byli vlastníky firmy manželé vnuček tehdejších zakladatelů Wolfgang Etter a Heinrich Reuß. V květnu roku 2011 se majitelé rozhodli firmu prodat, jelikož neměli nástupce, kteří by chtěli v tomto oboru pokračovat.

Novým majitelem firmy Bock se stal nadnárodní koncern GEA Group AG, který se zabývá obrovským spektrem technické výroby od strojů pro farmáře a zpracování potravinářských produktů, zpracování kovů, chladírenských zařízení až po inženýrské procesy. Povahou výroby se společnost zařadila do segmentu GEA Refrigeration Technologies (chladicí technologie), který má roční tržby přibližně 5,4 miliard Euro.

Společnost GEA Bock Czech spolu se svou centrálou v Německu patří mezi světové přední výrobce kompresorů a kondezačních jednotek pro stacionární a mobilní chlazení a klimatizace. Výrobky jsou celosvětově známé pro svou vysokou kvalitu a servis.

Sídlo společnosti se nachází v D5 Pannatoni Logistic Park, Ostrov u Stříbra. Dříve, než se výroba rozšířila, sídlila v centru Stříbra. Tento prostor byl již kapacitně a logisticky nedostačující a firma řešila otázku, zda-li postavit prostory nové či přijmout nabídku na pronájem haly. Zvítězila druhá varianta, která byla z hlediska vynaložených nákladů přívětivější. Nelze opomenout přímý přístup k nájezdu na dálnici D5, který je pro

společnost naprosto zásadní, protože hotové výrobky se dováží zpět do centrály k distribuci zákazníkovi. Z tohoto důvodu se investor nerozhodoval, jaký kraj pro svou investici v České republice zvolí a rovnou padla volba na Plzeňský kraj.

Firma má v současné době třicet sedm zaměstnanců, základní kapitál 13 500 000 Kč a společnost vedou dva jednatele. Celkově je firma finančně zdravá a má velice dobré předpoklady pro budoucí rozvoj. V rámci koncernu GEA Group se jí otevírají možnosti mezinárodní spolupráce, avšak i tato malá pobočka musí přijmout základní sjednocení managementu a principy vedení. Příkladem může být v ČR nepříliš využívaná pozice controllingu, využívání nejmodernějšího technického vybavení v rychlosti přenosu informací, projektové meetingy v zahraničí a jiné.

3.3 Analýza investiční pobídky společnosti GEA Bock Czech s.r.o.

Společnost zahájila svou činnost na území Plzeňského kraje roku 2002. V roce 2007 začali investoři z mateřské centrály uvažovat o rozšíření a inovaci výroby v České republice. Jelikož chtěli investovat do nového a zcela unikátního technického vybavení, rozhodli se využít investiční pobídky, kterou vláda ČR nabízí. Je zde nutné podotknout, že firma se zapojila do systému investičních pobídek pod starým názvem Bock Czech Kältemaschinen s.r.o.. V textu budu uvádět aktuální název společnosti.

3.3.1 Splnění všeobecných podmínek

Jak již bylo řečeno v druhé kapitole, aby subjekt mohl získat zvýhodnění musí splnit několik podmínek – zavedení či rozšíření stávající výroby a vynaložení prostředků do zpracovatelského průmyslu. Obě tyto podmínky společnost GEA Bock splnila. Rozhodla se rozšířit výrobu, a zároveň obor, v němž vykonává svou činnost, je svým charakterem zpracovatelský.

Další podmínkou bylo pořízení strojního zařízení za tržní cenu ne starší dvou let a jeho celková hodnota musí tvořit nejméně 60 % DHM, DNM podniku. Strojní zařízení se musí vztahovat k investičnímu záměru. Jeho cena musí být nejméně 100 000 000 Kč, přičemž minimálně 50 % musí být hrazeno z vlastních zdrojů. Dle mapy v kapitole 2., která hovoří o minimální částce investice dle správního celku, spadá Plzeňský kraj do kategorie C. To znamená, že minimální investice pro získání pobídky je již zmíněných 100 000 000 Kč.

Záměr investice bylo pořízení deseti kusů CNC obráběcích center, v návaznosti k nim měřicí, montážní, zkušební centra a další nutná vybavení. Výše investice byla přesně 210 000 000 Kč. GEA Bock hradila zařízení z vlastních zdrojů částkou 134 700 000 Kč, zbylá část 75 300 000 Kč byla hrazena úvěrem od mateřské společnosti Bock Kältemaschinen GmbH. Z čísel tedy vyplývá, že společnost hradila ze svého nerozděleného zisku z předchozích let a ze zisku z investiční akce 64,14 % ceny strojů, z půjčky od mateřské společnosti hradila 35,86 % ceny. Hranici minimálního podílu překročila firma o 14,14 %.

Poslední podmínka, která musí být splněna, je splnění výše uvedených podmínek do 3 let od vydání rozhodnutí o příslibu. Ojedinele a na vlastní žádost investora může být lhůta prodloužena maximálně o 2 roky. Termín záměru získat investiční pobídku byl podán agentuře CzechInvest dne 4. března 2008, předpokládaný termín ukončení byl stanoven na prosinec 2011. Dále bylo specifikováno zahájení výroby na září 2008.

Investice začala probíhat podle plánu, ovšem v roce 2009 došlo ke zpomalení tempa investic, nicméně probíhaly stále. Firma vyhodnotila situaci a došla k závěru, že není schopna všechny podmínky v daném limitu 3 let splnit. Jako důvod uvedla výrazný pokles zakázek a snížení výkonu, který souvisely s celosvětovou hospodářskou krizí v roce 2009. Již na počátku roku 2010 bylo zaznamenáno oživení ekonomiky, které bylo doprovázeno zvýšením tempa růstu objemu došlých objednávek na výrobky. Z toho stavu GEA Bock usoudila, že bude schopna dofinancovat realizaci v souladu s podmínkami, ale se zpožděním. Využila tedy § 2, odstavce 2) písmena f) zákona o investičních pobídkách č. 72/2000 Sb. týkající se žádosti o prodloužení lhůty pro splnění podmínek. Na základně podané žádosti adresované Ministerstvu průmyslu a obchodu ze dne 26. srpna 2010, firma požádala o prodloužení doby o 1 rok, tedy do 30.10.2012. Následně dne 8. září 2010 bylo žadateli doručeno rozhodnutí příslušného ministerstva o prodloužení lhůty pro splnění zákonných podmínek do data, které společnost navrhla a potvrdila dostatečnost důvodů pro prodloužení termínu.

3.3.2 Výběr investiční pobídky

GEA Bock žádala o investiční pobídku slevy na dani z příjmu, konkrétně na slevu pro stávajícího poplatníka. Znamená to, že se daňová povinnost zafixuje na úrovni jednoho až dvou zdaňovacích období před poskytnutím slevy na dani. Přesah této fixace je poplatníkovi odpuštěn ze základu daně. Určené období pro firmu byl rok 2008. Daňová

povinnost v tomto roce byla zafixovaná, a následný přesah této povinnosti bude uplatňovan po splnění podmínek jako sleva. Dle rozhodnutí Ministerstva financí nesmí poskytnutá sleva překročit 46 % celkových investičních nákladů a současně nesmí být celková výše veřejné podpory vyšší než 96,92 mil. Kč.

Následující tabulka č.2 ukáže odhadované hodnoty daňové povinnosti a odhady daňové slevy, tedy jaká je očekávaná výše daňové pobídky v letech čerpání slevy.

Tabulka č. 2 Odhad daňové povinnosti a daňové slevy v letech 2012 – 2016 v mil Kč.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016
Daň.povinnost	47,79	52,28	62,76	73,46	80,83
Daň. sleva	-4,50	-5,35	-7,34	-9,37	-10,77

Zdroj: Vlastní zpracování, 2012

Z tabulky č. 2 lze vidět, že díky investičnímu projektu podnik počítal s nárůstem příjmů, tedy i daňové povinnosti přibližně 10 milionu ročně. Z toho důvodu by byla pro něj sleva na dani velice přínosná. Zafixovaná daňová povinnost činila v roce 2008 4 580 000 Kč, což je důsledkem politiky podniku mít svou daňovou povinnost, co nejnižší. V současné době se situace v podniku k takovýmto číslům neblíží. Vlivem hospodářské krize se příjmy značně propadly. Teprve nyní se firma dostává do hodnot, ze kterých odhady vytvářela. Lze tedy konstatovat, že ve výsledku nevyčerpají svou investiční pobídku za předpokladu, aby vyčerpali co nejvyšší možnou částku. S ohledem na požadovaný odklad může GEA Bock začít čerpat pobídku od daňového období za rok 2012. Konkrétně to znamená, že za zdaňovací období 2012-2016 bude její daňová povinnost 4 580 000 Kč.

3.3.3 Proces žádání a schvalování investiční pobídky

Společnost podala záměr 4.března 2008 agentuře CzechInvest, která je zmocněná Ministerstvem průmyslu a obchodu pro vyřizování žádostí o IP. Součástí je velice podrobný tiskopis informací o společnosti a projektu. K nejdůležitějším patří, že investor v našem případě pochází z Německa; podrobný seznam strojního zařízení, na které se vztahuje investice; počet pracovních míst je 37 a nutná školení. Informace jsou doplněné vztah výroby k životnímu prostředí a o hospodářské výsledky za období 2004-2006. Zajímavostí může být seznam očekávaných dodavatelů, zákazníků a konkurentů. Dle zprávy neexistuje v ČR konkurenční podnik, který by vyráběl chladicí stroje, taktéž z hlavních světových konkurentů disponuje stanovištěm v ČR pouze jeden.

Agentura tedy žádost vyhodnotila kladně s tím, že firma GEA Bock je schopna splnit veškeré všeobecné i zvláštní podmínky pro získání IP. Do 30 kalendářních dní předala posudek ministerstvu a to má povinnost do 3 měsíců rozhodnutí posoudit a vydat nabídku na poskytnutí investiční pobídky. Stalo se tak přesně v maximální době a 2. července 2008 žadatel dostal zmíněnou nabídku. K žádosti se vyjádřilo Ministerstvo financí a Ministerstvo životního prostředí. Jelikož není pobídka směřována prvotně na vytvoření pracovních míst, nebylo nutné stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí. Z rozhodnutí MŽP vyplývá, že záměr je akceptovatelný za podmínky dodržení platné legislativy. Zároveň svým rozhodnutím konstatovalo předpoklady pro splnění všeobecné podmínky stanovené § 2 odst. 2 písm. d) zákona o investičních pobídkách č. 72/2000 Sb.. Ministerstvo financí taktéž souhlasilo se záměrem a určilo hranice, které nesmí avizovaná sleva na dani přesáhnout. Spolu se všemi stanovisky byla nabídka zaslána na adresu žadatele.

Na základě nabídky společnost předložila žádost o příslib investiční pobídky se všemi náležitostmi dle teorie. Lhůta byla opět splněna v nejdelším možném termínu 3 měsíců. Následně MPO má měsíc na vydání rozhodnutí o příslibu IP, kde vyslovuje souhlas s poskytnutím slevy na dani a konkrétní zvláštní podmínky, které musí být dodrženy – max 46% celkové hodnoty investičních nákladů a současně nelze překročit 96,92 mil. Kč. Více konkrétních náležitostí v příloze A.

3.3.4 Závěr analýzy

Po přijetí veškerých rozhodnutí musí GEA Bock splnit všeobecné podmínky do 31. října 2012. Následně může čerpat slevu na dani.

V současné situaci společnost musela odstoupit od svého záměru proinvestovat celou částku 210 000 000 Kč. Konečnou výši investice ovlivnil pokles zakázek v období světové krize. Zároveň jsou zakázky ovlivněné sezóností a změna majitelů mění podnikovou a investiční strategii. Z těchto důvodů bude firma schopna doinvestovat přibližně 6 000 000 Kč do splnění minimální hranice 100 000 000 Kč. Požadavek na počet míst byl splněn. **GEA Bock tedy splní všechny všeobecné podmínky a bude moci uplatňovat slevu na dani od zdaňovacího období 2012 po dobu 5 let ve výši 4 580 000 Kč.**

4 Vlastní zhodnocení systému investičních pobídek v ČR

Problematika investičních pobídek se v poslední době srhnula do jednoduché rovnice – investiční pobídky ano či ne. Dle mého názoru nelze hledat odpověď v tom, zda investiční pobídky poskytnout či nikoliv. Ale hlouběji se zamyslet a vyhodnotit způsob, jak investiční pobídky zahrnout do veřejné podpory, aniž by výrazným způsobem ovlivňovaly tržní rovnováhu.

Myslím si, že pokud by Česká republika systém poskytování investičních pobídek zrušila, nebyla by schopna svým investičním prostředím konkurovat dalším zemím. Obzvláště, když se stále nevyrovnala s dopady centrální plánované ekonomiky. Systém, jak je nyní ve světě nastaven, vytváří situaci, kdy poskytování pobídek je nutností a je naplňována podstata vězňova dilematu. Můžu tedy považovat setrvání v tomto stavu za vládní selhání.

Souhlasím s názorem, že investiční pobídky mohou pomoci ve stabilním hospodářském růstu a ve vzniku nových pracovních míst. Ovšem nesouhlasím s názorem, že nevznikají výrazné změny v daňové oblasti. Ano, náklady nevznikají v oblasti sociálního a důchodového pojištění, ale vznikají vcelku výrazné ztráty v oblasti daně z příjmů. Běžnou praktikou firem, které uvažují o částečné slevě na dani, je mít co nejmenší daňovou povinnost, která se zafixuje. Následné uvedení investice do provozu naopak přinese výrazné příjmy a přinesly by i větší příjmy do státní kasy. Z toho důvodu se domnívám, že sledovaná daňová povinnost, která bude zafixována, by se měla vypočítávat jako průměr minimálně třech předchozích daňových povinností. Ukáže se tím reálná ekonomická situace ve společnosti a stát sám sebe nepřipraví o příjmy.

Odpůrci investičních pobídek tvrdí, že podpora investic by se dala vyřešit snížením daňové zátěže. V případě České republiky nepovažuji za správné podporovat investiční prostředí snížením daňové zátěže. Daň z příjmu právnických osob je v porovnání s ostatními státy velice nízko. Proto si myslím, že řešením by spíše mohlo být snížení administrativní zátěže. A to nejen v problematice založení právnické osoby, ale také v zjednodušení oblasti řešení daní a dalších povinností, které vyplývají ze zákona. Konkrétně bych zmínila složitou orientaci ve slevách na daních, co všechno je či není předmětem daně.

V první kapitole na straně šest uvádím argumenty, týkající se investičních pobídek. Lze na ně nahlížet jako na klady, taktéž jako na zápory. Zde je mé posouzení.

Ad 1. V ČR nejvíce investičních pobídek směřovalo do Ústeckého kraje. Je to kraj, který se potýká s jednou z nejvyšších nezaměstnaností. Stále je však patrné, že situace v tomto kraji není stabilní. Myslím si tedy, že investiční pobídky nelze považovat za nástroj, který dokáže eliminovat rozdíl mezi rozvinutými a zaostalými regiony. Podpora formou pobídek může podpořit rozvoj kraje a celkové řešení pouze doplňuje.

Ad 2., Ad 3. a Ad 4. Nelze popřít fakt, že investiční pobídky jsou poskytovány především za účelem tvorby nových pracovních míst. Zájem státu by měl být, aby vytvořené pracovní místo bylo dlouhodobé. Proto považuji za správné, aby se politika pobídek zaměřila více na otázku zaměstnanosti a požadovala garanci minimálního počtu vytvořených míst. Dále bych v tomto směru uvítala prodloužení povinné doby existence pracovního místa. Nedomnívám se, že IP mají vliv na změnu struktury nezaměstnaných. Nová pracovní místa jsou příležitostí jak pro domácí zaměstnance, tak pro pracovníky ze zahraničí.

Ad 6. Ztotožňuji se s názorem Hazlitta (2005) v případě otázky snižování daní uvedeném v kapitole 1.2 – „*Stát nikdy nepůjčí nebo nedá firmám něco, co by firmám také nevzal.*“ (Hazlitt, 2005, s. 42). Selektivními daňovými úlevami je vytvářen dojem snižování daňové zátěže, avšak svou podstatou udržují vysokou úroveň rozpočtových výdajů. Vlády raději sahají ke zdaňování spotřeby. Nerady se pouštějí do změn v korporátních daních, protože se obávají odlivu investic a tím vzrůstu dalších nákladů.

Ad 8. V posledním bodě zastávám názor, že investiční pobídky deformují trh. O pobídky nejčastěji žádají velké podniky se silnou základnou zahraničního kapitálu. Jsou jim poskytovány tržní výhody na úkor čistých plátců daní. Činí tak i z toho důvodu, že díky své velikosti mají relativní záruku státu, který je v případě problémů nenechá padnout.

Budoucnost investičních pobídek vidím v důrazu na bezcenovou konkurenci. Myslím si, že hlavně Česká republika by se měla tímto směrem ubírat. Podmínky, které zde byly v roce 1998, se výrazně změnily. Nelze se již spoléhat na hlavní výhodu – levnou pracovní sílu a nízké náklady. V posledních letech požadují investoři připravené kvalitní zázemí v právní, technické a vzdělávací oblasti. Příkladem, jak situaci v České republice vidí zahraniční patrneři, je rozhovor s výkonným členem představenstva

Česko-německé obchodní a průmyslové komory Bernardem Bauerem. V rozhovoru upozorňuje na několik problémů. Za zásadní chybu považuje na neuskutečněné reformy nevysokoškolského vzdělávání v technických a řemeslných oborech. Je nespokojený s kvalitou učňovských oborů a tvrdí, že školství nedrží krok s technologickým vývojem. Dle slov německých investorů: pokud se tento faktor nezmění, za 10 let nebude Česko z pohledu investic zajímavé. Domnívám se, že tento fakt je alarmující. Stejná situace momentálně probíhá i v analyzované firmě GEA Bock, která má velký problém sehnat zaměstnance ovládající moderní techniku. Problém řeší tak, že sama provádí školení. Avšak tato školení jsou velice finančně a časově náročná. Pokud by absolventi odcházeli se znalostmi již ze škol, výrazně by se to projevilo na nástupním platu. V otázce vysokého školství je hlavní nedostatek v jazykovém vybavení absolventů. Předpokládá se, že absolvent vysoké školy bude plyně hovořit alespoň jedním světovým jazykem. Bohužel, realita je často jiná a kvalitní výuka cizího jazyka ustupuje odborným předmětům. Domnívám se, že pokud chceme zvýšit hodnotu našeho investičního prostředí, je nutné eliminovat jazykovou bariéru. Příkladem mohou být stáže studentů v zahraničních podnicích.

Další ukazatel pro konečné rozhodnutí investora je míra korupce. Situace se dle mého názoru víceméně nemění. Problém korupce a neprůhlednost veřejných zakázek existuje již dlouho. Je na politické ochotě tento problém řešit. Avšak klady České republiky převažují a investoři neodcházejí kvůli korupci. Větší problém vidím v nestabilitě politické situace, která se pro stav veřejných financí nevyvíjí dobře. Investoři taktéž upozorňují na nevykonnou státní správu a pomalé soudy. Podle mého názoru, ale není trpělivost investorů nekonečná. Pokud neuvidí alespoň nějaké funkční kroky k nápravě, je otázkou času, kdy dají přednost zemi, kde je politická situace stabilní a politická rozhodnutí v jejich prospěch.

Myslím si, že v oblasti technologického vývoje je ČR pro investory stále atraktivní. Velice těžíme ze své geografické polohy, máme dobrou infrastrukturu oproti našim hlavním konkurentům Polsku, Slovensku a Maďarsku. Zároveň existuje kvalitní síť lokálních dodavatelů. Za výrazný klad považuji členství v EU – existuje možnost využít evropské dotace. Naopak jako zápor shledávám nevstoupení do eurozóny. Kurzové vychýlení může způsobit velké problémy.

Při hodnocení nabídky poskytovaných investičních pobídek si myslím, že by se měla více soustředit na podporu tvorby pracovních míst. Sleva na dani se na první pohled jeví jako velice výhodná, ale v praxi má spousta firem problém splnit podmínky pro její získání. Na výši investice nelze pružně reagovat podle situace na trhu a ve firmě. Příkladem je analyzovaná společnost GEA Bock. Společnost měla v plánu proinvestovat více než 200 000 000 Kč. Pro splnění podmínky jí stačí 100 000 000 Kč. Vlivem snížení zakázek, a tedy i příjmů díky hospodářské krizi, nemohla do investic vložit takové finanční prostředky, jaké měla v plánu. Další ovlivnění výše investic přišlo změnou vlastníka, který není ochotný uvolnit svůj kapitál do celkové původní částky investice. Je tedy nyní na jednání, zda-li vůbec společnost splní alespoň povinnou hranici objemu investic. Z tohoto příkladu můžu vydedukovat, že ani pro investující společnost, potažmo ani pro stát není úplně výhodné žádat o slevu na dani. Mnohem efektivnější a jistější by bylo poskytnutí hmotné podpory na vytvoření pracovního místa či převod pozemku za zvýhodněnou cenu. Je větší šance pro dlouhodobou investici při poskytnutí pozemku pro stavbu nové haly než při poskytnutí slevy na dani. Z tohoto důvodu bych upřednostňovala slevu na dani zrušit a dopracovat podmínky pro poskytování hmotných podpor pro vytvořená pracovní místa a efektivnější využití průmyslových zón.

V navrhované novele systému investičních pobídek v ČR je dán důraz na rozvoj sekundárních požadavků investora. Doplnují základní nabídku investičních pobídek a hodnotím nový směr jako nutný a žádoucí. Ovšem pouze změna zákona o investičních pobídkách problémy neřeší. Současný systém je již nekonkurenceschopný a spadá do kolonky nutností pro přežití, než – li výhody. Problémy, které v současné době už výrazně ovlivňují investiční prostředí v ČR, nejsou žádnou novinkou. Domnívám se, že hlavní důraz by měl být dán na celkovou reformu sekundárního a terciálního školství a zamezení korupce v politických kruzích. Ovšem tyto hlavní problémy sužují ČR dlouhou dobu a není vidět rozumná snaha o změnu.

V současné době není tolik investorů, kteří plánují investice. Proto je správné udržet pozici atraktivní cílové země. Podle mého názoru by tedy měly podporu získat projekty, které mají dlouhodobý potenciál dalšího rozvoje. Součástí žádosti o investiční pobídku by tedy mělo být i potvrzení dlouhodobého investičního záměru. Nedodržení by mohlo být sankcionováno.

Je nutné si uvědomit, že poskytování investičních pobídek má vliv na budoucí vývoj hospodářství. Proto si myslím, že je důležité zpracovat do důsledku pozitiva a negativa dané investiční akce. K rozhodování o příslibu by pomohla analýza projektu, která by nastínila krizový scénář a vyčíslila by možnou ekonomickou zátěž pro stát, kdyby investiční projekt skončil či by nebyly dodrženy podmínky. Dle mého názoru nelze pohlížet pouze na bezprostřední projevy a objem investice.

Pokud celkově hodnotím, systém investičních pobídek je pro trh přínosem v oblasti zaměstnanosti, v přílivu nových technologií a zvyšování životní úrovně obyvatelstva. Avšak existuje reálná šance, že poskytování investičních pobídek bude představovat negativum v zmíněné oblasti zaměstnanosti. Společnosti, které skončí čerpání pobídky velice často přesouvá svou výrobu do dalšího státu, kde může získat investiční výhodu.

Zdá se mi, že konfrontace probíhá na poli ekonomická teorie x politické rozhodnutí. Prvotně je důležité zlepšit celkovou situaci ve školství, abychom jako stát mohli nabídnout kvalifikovanou a vzdělanou pracovní sílu. Dále podpořit dlouhodobou spolupráci škol s podniky. Domnívám se, že projednávaná novelizace zákona o investičních pobídkách je dobrá, avšak změnu a zefektivnění by potřebovaly i základní nabízené pobídky. V neposlední řadě je nutné snížení byrokracie.

Podle mého názoru není nutné ptát se ano či ne investičním pobídkám, ale jaké pobídky poskytovat, pro koho a za jakých podmínek.

5 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zhodnocení systému investičních pobídek v České republice. V praktické části jsem se zaměřila na jednu z investičních pobídek – slevu na dani z příjmu právnických osob. Na základně vlastního zhodnocení ve čtvrté kapitole práce jsem dospěla k názoru, že v České republice jsou investiční pobídky přínosem. Nejvíce investičních projektů je směřováno do oblastí s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Domnívám se ale, že systém by měl projít zefektivněním a měl by se lépe přizpůsobit vyvíjejícímu se trhu.

V úvodní kapitole jsem se zabývala porovnáním různých ekonomických přístupů k investičním pobídkám. Zmínila jsem dvě hlavní koncepce státní podpory - liberální a intervencionistickou. Liberální koncepce představuje myšlenky volného trhu bez velkých zásahů státu. Stát plní roli pouhého ochránce vnějších a vnitřních hranic. Naopak intervencionistická koncepce ukazuje, že ne vždy umí trh správně alokovat zdroje. Tvrdí, že stát svými zásahy může trhu pomoci. V další části kapitoly se věnuju přímým zahraničním investicím, které jsou hlavním důvodem k poskytování investičních pobídek. Uvádím postoje světových organizací k systému investičních pobídek, které jsou v celkovém pohledu negativní. V poslední části kapitoly se zaměřuji na hlavní faktory, které zajímají investory při hledání vhodné lokality a pro příklad stručně uvádím systémy investičních pobídek v Maďarsku a Německu.

Druhá kapitola, jak je z názvu patrné, je věnována investičním pobídkám z právního pohledu. Detailně zde rozebírám hlavní aspekty zákona o investičních pobídkách č. 72/2000 Sb.. Zmiňuji vývoj právního rámce investičních pobídek v České republice – takzvaný předzákonný a zákoný režim. Nastiňuji postup získání investiční pobídky – částečné slevy na dani. Dále se zaměřuji na konkrétní investiční pobídku – slevu na dani z právnických osob, kterou analyzuji na základě zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. Důležitou částí této kapitoly je vymezení, působnost a náplň práce agentury CzechInvest. V grafech uvádím kvantifikovaný přehled o poskytnutých investičních pobídkách.

Ve třetí a čtvrté kapitole hodnotím investiční pobídky ze svého pohledu. Na příkladu firmy GEA Bock s.r.o. uvádím administrativní postup, který firma musela podstoupit, když chtěla investiční pobídku získat. V této kapitole jsem si ověřila, že teoretická část se shoduje s praktickou. Celkový postup proběhl dle zákona a žádosti o příslib

investiční pobídky bylo vyhověno. Ve čtvrté kapitole hodnotím systém investičních pobídek dle svého názoru na základě teoretické části mé bakalářské práce. Navrhuji zde opatření, která považuji za nutná pro zachování podstaty investičních pobídek. Zmiňuji základní pozitiva, nedostatky a negativa systému investičních pobídek v ČR.

6 Seznam tabulek a obrázků

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1	Přehled základních údajů k analýze vývoje IP v letech 2006-2010.....	31
Tabulka č. 2	Odhad daňové povinnosti a daňové slevy v letech 2012 – 2016 v mil. Kč.....	38

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1	Mapa sektorů minimálních investic pro poskytnutí investiční pobídky v ČR.....	24
Obrázek č. 2	Schéma procesu schvalování investiční pobídky.....	26
Obrázek č. 3	Celkové množství investičních projektů 2006 – 2010.....	32
Obrázek č. 4	Objem přislíbených investic v mil. Kč 2006 – 2010.....	32
Obrázek č. 5	Počet nově vytvořených pracovních míst 2006 – 2010.....	32

7 Seznam použitých symbolů a zkratk

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

EUR – evropská měna euro

GATS – Všeobecná dohoda o obchodu a službách

IP – investiční pobídky

IT – informační technologie

Kč – koruna česká

NAFTA – Severoamerická dohoda volného obchodu

mil. – milion

MPO – ministerstvo průmyslu a obchodu

MŽP – ministerstvo životního prostředí

s.r.o. – společnost s ručením omezeným

PZI – přímé zahraniční investice

tis. – tisíce

USA – Spojené státy americké

USD – americký dolar

UNCTAD – Konference Spojených národů o obchodu a rozvoji

WTO – Světová obchodní organizace

8 Seznam použité literatury

Tištěná literatura

GEA BOCK CZECH. *Nabídka na poskytnutí investičních pobídek*. Praha, 2008.

GEA BOCK CZECH. *Rozhodnutí ministerstva průmyslu a obchodu ČR o příslibu investičních pobídek*. Praha, 2008.

GEA BOCK CZECH. *Stanoviska ministerstva financí ČR a životního prostředí ČR k záměru získat investiční pobídky*. Praha, 2008.

GEA BOCK CZECH. *Tiskopis pro uplatnění záměru získat investiční pobídky*. Stříbro, 2008.

GEA BOCK CZECH. *Žádost o prodloužení lhůty na splnění všeobecných podmínek*. Stříbro, 2010.

HAZLITT, Henry. *Ekonomie v jedné lekci*. Praha: Alfa nakladatelství, 2008, 180 s., ISBN 978-80-87197-05-9

NOVÝ, Miloš. *Liberání a intervencionistický přístup k podpoře přímých zahraničních investic*. Sborník konference REGIO 2003. Cheb: MIM Consulting, 2003, 294 s., ISBN 20040727

KINCL, Michael. *Investiční pobídky jako forma veřejné podpory*, Praha: Linde, 2003. 79 s., ISBN 80-86131-48-3

SLANÝ, Antonín., ŽÁK, Milan. *Hospodářská politika*, Praha: C. H. Beck, 1999, 271 s., ISBN 80-7179-237-3

SRHOLEC, Martin. *Přímé zahraniční investice v České republice*, Praha: Linde, 2004, 171 s., ISBN 80-86131-52-1

Usnesení vlády České republiky ze dne 29. dubna 1998 č. 298 k návrhu investičních pobídek pro investory v České republice

Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, v pozdějším znění

Zákon č. 219/1995 Sb., devizový zákon, v pozdějším znění

Zákon č. 586/1998 Sb., o daních z příjmu, v pozdějším znění

Periodika

BROŽ, Jan. Česko stojí na místě, jiní se zhoršují. *MF Dnes - Česko-německé investice*. 2012, č. 81, s. 4, ISSN 1210-1168.

Elektronické zdroje

CFO WORLD.cz [online]. Objem přímých zahraničních investic v Evropě překonal loni úroveň před krizí, 2011, Aktualizace 2011-06-22, [cit.2012-03-30] Dostupné z: <http://cfoworld.cz/evropa-a-svet/objem-primych-zahranicnich-investic-v-evrope-prekonal-loni-uroven-pred-krizi-1041>

CZECHINVEST [online]. Investiční pobídky: Zpracovatelský průmysl, *Programy podpory*, ©2011, [cit. 2012-03-26] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/investicni-pobidky-zpracovatelsky-prumysl>

CZECHINVEST [online]. O CzechInvestu, ©2011, [cit. 2012-03-26] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/o-czechinvestu>

CZECHINVEST [online]. AfterCare, ©2011, [cit. 2012-03-26] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/aftercare>

CZECHINVEST [online]. Výroční zpráva o CzechInvestu za rok 2010, ©2011, [cit. 2012-02-12] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/czechin-vyrocka-2010-nahled-2317-cz.pdf>

CZECHINVEST [online]. Výroční zpráva o CzechInvestu za rok 2009, ©2011, [cit. 2012-02-12] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/czechin-vyrocka-2010-nahled-2317-cz.pdf>

CZECHINVEST [online]. Výroční zpráva o CzechInvestu za rok 2008, ©2011, [cit. 2012-02-12] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/zlom-vyrocka-czechinvest2008-final-web-1695.pdf>

CZECHINVEST [online]. Výroční zpráva o CzechInvestu za rok 2007, ©2011, [cit. 2012-02-12] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/vz-2007-1084.pdf>

CZECHINVEST [online]. Výroční zpráva o CzechInvestu za rok 2006, ©2011, [cit. 2012-02-12] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/vyrocní-zprava-ci-2006-723.pdf>

CZECHINVEST [online]. Udělené pobídky (zpracovatelský průmysl). ©2011, [cit. 2012-03-02] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/dwn-investicni-pobidky>

CZECHINVEST [online]. Resume – Investiční pobídky pro zpracovatelský průmysl, ©2011, [cit. 2012-03-02] Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/dwn-investicni-pobidky>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA [online]. Statistika platební bilance: Přímé zahraniční investice, 2011, Aktualizace 2011-05-20, [cit. 2012-03-21] Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/statistika/platebni_bilance_stat/publikace_pb/pzi/index.html

ČTK [online]. Příliv přímých zahraničních investic do ČR klesl za 1Q o 67 %, nejvíce přiteklo z Holandska. *Patria online*, 2011, 2011-08-19, [cit. 2012-03-21] Dostupné z: <http://www.patria.cz/zpravodajstvi/1884163/priliv-primych-zahranicnich-investic-do-cr-klesl-za-1q-o-67-nejvice-priteklo-z-holandska.html>

DAMBORSKÝ, Milan. a kol. *Analýza navrhované novely zákona o investičních pobídkách*. [online] Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2011, [cit. 2012-03-21] Dostupné z : <http://www.mpo.cz/dokument89785.html>

GEA BOCK COMPRESORSS. Home. *Bock.de* [online]. ©2012, [cit. 2012-04-06]. Dostupné z: <http://www.bock.de/en/home.html>

MEDIAFAX.CZ [online]. ČR loni přilákala přímé zahraniční investice za 113 miliard korun, 2011, Aktualizace 2011-07-27, [cit. 2012-03-25] Dostupné z: <http://www.mediafax.cz/ekonomika/3258671-CR-loni-prilakala-prime-zahranicni-investice-za-113-miliard-koron>

PLZEŇSKÝ KRAJ [online]. Základní informace o kraji, 2008, Aktualizace 2012-02-22, [cit. 2012-03-15] Dostupné z : <http://www.kr-plzensky.cz/cs/clanek/zakladni-informace-o-kraji?sekce=all>

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÁ AGENTURA JIŽNÍCH ČECH [online]. SWOT analýza Plzeňský kraj, ©2011, [cit. 2012-03-24] Dostupné z: <http://www.rera.cz/index.php?documentID=111>

UNITED NATIONS [online] New York and Geneva: Incentives, UNCTAD Series on Issues in International Investment, 2004, [cit. 2012-03-13] Dostupné z: http://www.unctad.org/en/Docs/iteiit20035_en.pdf

SCHWARZ, Jiří a kol. *Analýza investičních pobídek v České Republice*. [online] Praha: Národohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické v Praze, 2007, [cit. 2012-03-21] Dostupné z : <http://www.mpo.cz/dokument34235.html>

ZASTUPITELSKÝ ÚŘAD ČR V BERLÍNĚ (NĚMECKO) [online]. Německo: Investiční klima. ©2011, [cit. 2012-03-09] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/nemecko-investicni-klima/9/1000636/#TOP>

ZASTUPITELSKÝ ÚŘAD ČR V BUDAPEŠTI (MAĎARSKO) [online]. Maďarsko: Investiční klima. ©2011, [cit. 2012-03-09] Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/sti/madarsko-investicni-klima/9/1000690/>

9 Seznam příloh

Příloha A: Rozhodnutí ministerstva průmyslu a obchodu č. 178/2008 o příslibu investičních pobídek

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky
Na Františku 32, 110 15 Praha 1

Č.j.: 44957/08/04300/04000
PID: MIPOX01E2E9I

Bock Czech Kältemaschinen s.r.o.
Palackého 1491/584
349 01 Stříbro
Česká republika

V Praze dne 30. října 2008

ROZHODNUTÍ
ministerstva průmyslu a obchodu
č. 178/2008
o příslibu investičních pobídek

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (dále jen „ministerstvo“) jako příslušný správní orgán podle § 5 odst. 3 zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o investičních pobídkách“), prověřilo žádost o příslib investičních pobídek společnosti Bock Czech Kältemaschinen s.r.o., identifikační číslo 267 05 222, se sídlem Palackého 1491/584, 349 01 Stříbro (dále jen „zájemce/zadatel“), která byla ministerstvu předložena dne 6. října 2008, a to z hlediska požadavků a náležitostí podle § 5 odst. 1 a 2 zákona o investičních pobídkách a v souladu s § 5 odst. 3 zákona o investičních pobídkách vydává

s o u h l a s
s poskytnutím investičních pobídek, a to:

slevy na dani z příjmů dle § 1 odst. 2 písm. a) zákona o investičních pobídkách a dle § 35b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“).

Celková hodnota poskytnutých investičních pobídek

Investiční pobídky jsou poskytovány na základě zákona o investičních pobídkách, Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu, publikované v Úředním věstníku EU L 302 ze dne 1. listopadu 2006 a na základě Nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání, Úřední věstník Evropské unie ze dne 13. 1. 2001, I. 10/20, ve znění Nařízení Komise (ES) č. 363/2004 ze dne 25. února 2004, Úřední věstník Evropské unie ze dne 28.2.2004, I. 658/20.

Celková hodnota poskytnutých investičních pobídek, a to slevy na dani z příjmů, nesmí překročit 46 % celkové hodnoty investičních nákladů vhodných na poskytnutí podpory a vztahujících se k investičnímu záměru zájemce. Zároveň nesmí hodnota investiční pobídky poskytnuté formou slevy na dani z příjmů v jednotlivých zdaňovacích obdobích překročit 46 % celkové hodnoty dosud skutečně vynaložených nákladů vhodných na poskytnutí podpory. Současně nesmí celková výše veřejné podpory formou investičních pobídek překročit 96,92 mil. Kč. Náklady, které mohou být podpořeny, jsou definovány v § 6a odst. 1 zákona o investičních pobídkách a Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 čl. (4).

Podmínky, za kterých lze investiční pobídky čerpat

Investiční pobídka dle § 1 odst. 2 písm. a) zákona o investičních pobídkách bude zájemci poskytnuta za předpokladu splnění všeobecných podmínek dle § 2 odst. 2 zákona o investičních pobídkách a zvláštních podmínek dle § 35a odst. 2 zákona o daních z příjmů ve spojení s § 35b odst. 6 zákona o daních z příjmů a dále za předpokladu, že zájemce:

- pořídí dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek v územní oblasti Tachov minimálně ve výši sto milionů korun českých (100 mil. Kč), a to za účelem **rozšíření stávající výroby chladících kompresorů**,
- zahájí pořízování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v rámci investiční akce nejdříve ode dne písemného potvrzení určené organizace (CzechInvest), že projekt splňuje požadavky způsobilosti, tj. od 4. března 2008.

Odůvodnění:

Rozhodnutí o příslibu investičních pobídek je vydáno ministerstvem v souladu s § 5 odst. 3 zákona o investičních pobídkách po prověření žádosti zájemce o příslib investičních pobídek předložené ministerstvu dne 6. října 2008, a to z hlediska požadavků a náležitostí dle § 5 odst. 1 a 2 zákona o investičních pobídkách, na základě nabídky ze dne 19. srpna 2008, č.j. 16106/08/04300/04000.

V žádosti o příslib investičních pobídek ze dne 23. září 2008 zájemce potvrdil pravdivost údajů uvedených v záměru získat investiční pobídky dle § 3 odst. 2 zákona o investičních pobídkách, který byl v souladu s § 3 odst. 1 zákona o investičních pobídkách předložen dne 4. března 2008 určené organizaci (CzechInvest), vyjádřil bezvýhradný souhlas s investičními pobídkami uvedenými v nabídce na poskytnutí investičních pobídek a prohlásil, že nejpozději do 24 měsíců ode dne doručení rozhodnutí o příslibu investičních pobídek zahájí financování investiční akce vynaložením prostředků na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a že výrobu zahájí nejpozději do 3 let od doručení rozhodnutí o příslibu investičních pobídek.

Ministerstvo posoudilo investiční záměr žadatele v souladu s nařízením vlády č. 596/2006 Sb., kterým se stanoví přípustná míra a hodnota veřejné podpory v regionech soudržnosti České republiky, a s ohledem na skutečnost, že investice žadatele směřující do rozšíření stávající výroby chladících kompresorů má být uskutečněna v České republice v regionu NUTS II Jihozápad, který spadá pod vymezení regionů dle článku 87 odst. 3 písm. a) smlouvy o založení Evropského společenství, a to v územní oblasti Tachov, v níž byla míra nezaměstnanosti k datu předložení záměru získat investiční pobídky na CzechInvest podle údajů MPSV vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti v České republice, že se dle poskytnutých údajů jedná o malého a středního podnikatele a vzhledem k předpokládané výši investice, která nepřesahuje 50 mil. EUR, stanovilo přípustnou míru veřejné podpory ve výši 46 % a hodnotu veřejné podpory ve výši 96,92 mil. Kč.

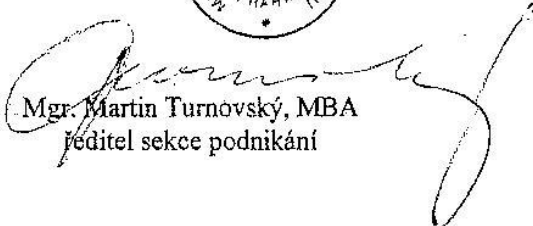
V souvislosti s členstvím v Evropské unii vzniká České republice závazek řídit se právem Evropských společenství. V případě jeho budoucí změny a neslučitelnosti s právem národním se bude Česká republika na základě pravidla přednosti komunitárního práva řídit pravidly Společenství. V takovém případě se nebude ze strany České republiky jednat o porušení podmínek vyplývajících z českého právního řádu.

Z výše uvedených důvodů a v souladu se stanovenými předpisy bylo možno žádosti zájemce o příslib investičních pobídek vyhovět.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k ministrovi průmyslu a obchodu, a to prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu – odboru podnikání, Na Františku 32, 110 15 Praha 1. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Martin Turnovský, MBA
ředitel sekce podnikání

Obdrží:

Bock Czech Kältemaschinen s.r.o.

Ministerstvo financí České republiky (*kopie*)

Ministerstvo životního prostředí České republiky (*kopie*)

Místně příslušný finanční úřad (*kopie*)

Abstrakt

HEJCMANOVÁ, H. *Hodnocení systému investičních pobídek v České republice.*
Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 54s., 2012

Klíčová slova: investiční pobídky, přímé zahraniční investice, CzechInvest.

Předložená práce s názvem *Hodnocení systému investičních pobídek v České republice* se zaměřuje na celkové zhodnocení aktuálního systému poskytování investičních pobídek v České republice. V první části práce jsou vymezeny investiční pobídky z pohledu ekonomické teorie a právní úpravy. Je zdůrazněn vliv investičních pobídek na příliv přímých zahraničních investic. Druhá část je zaměřena na analýzu získání investiční pobídky na konkrétní firmě působící v Plzeňském kraji a na celkové zhodnocení uvedené problematiky.

Abstract

Key words: investment incentives, foreign direct investment, CzechInvest

The present thesis entitled Appraisal of system of investment incentives in the Czech Republic focuses on the overall evaluation of the current system of investment incentives in the Czech Republic. In the first part are defined in terms of investment incentives in economic theory and statutory regulation. It highlighted the impact of investment incentives for foreign direct investment. The second part focuses on the analysis of the investment incentives for the obtaining a particular company operating in the Pilsen Region and in the overall evaluation of the topic.